

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กอง, การค้าพหุภาคี. กฎเกณฑ์การค้าโลกภายใต้ WTO.

(<http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/wto-wto.htm>). กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์
กระทรวงพาณิชย์, มกราคม 2542.

กอง, การค้าพหุภาคี. การเจรจาการค้าบริการขององค์การการค้าโลก

(<http://www.moc.go.th/thai/dbe/wtonews/service.htm>). กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์
กระทรวงพาณิชย์, พฤษภาคม 2542.

กอง, การค้าพหุภาคี. การเตรียมการสำหรับการประชุมระดับมนตรี WTO ครั้งที่ 3.

(<http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/gather.htm>). กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์
กระทรวงพาณิชย์, มกราคม 2542.

กอง, การค้าพหุภาคี. บทบาทของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ในเวที การเจรจาการค้าองค์การการค้า

ทั่วโลก. (<http://www.moc.go.th/thai/dbe/ecoco/wto.htm>). กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์
กระทรวงพาณิชย์, 2542.

กอง, นโยบายพาณิชย์. การเจรจาเรื่องการค้าบริการในกรอบการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบ

อุรุกวัย. กรุงเทพฯ: ฝ่ายสิทธิและข้อผูกพัน กองนโยบายพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการ
พาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์, 2533.

กอง, นโยบายพาณิชย์. ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ กรุงเทพฯ: ฝ่ายสิทธิและข้อผูกพัน กอง

นโยบายพาณิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์, 2533.

กัลยา พรหมเพิ่มพูน. ผลกระทบของข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ในการเจรจา

อุรุกวัยต่อกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538.

กึ่งกาญจน์ กาญจนไพศาล. ผลกระทบต่อกฎหมายเศรษฐกิจของไทย จากการเปิดเสรีภายใต้

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ สาขาวิชาวิชาที่พลศึกษาบัณฑิต วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538.

เกริกไกร จีระแพทย์. การเจรจาการค้าบริการทางวิชาชีพภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก

เอกสารประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร. (27-28
มิถุนายน 2540): 9-18.

เกริกไกร จีระแพทย์. การเจรจาการค้าระหว่างประเทศของไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 37, 2537-2539.

คณะกรรมการปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติด้านกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ. บันทึกข้อความที่ นร 0203/พิเศษ 25 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2537 เรื่องการปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ปว.281). (อัครสาเนา)

คณะกรรมการปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติด้านกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจ. รายงานการประชุมคณะกรรมการปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ ครั้งที่ 1/2537, 12 พฤษภาคม 2537 ณ ห้องประชุมสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ. (อัครสาเนา)

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติและประกาศหรือคำสั่งอื่นในลักษณะเดียวกัน. หลักการปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ปว.281), 13 กันยายน พ.ศ. 2536 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ.

ซีแอลกระแทบแก้ไข ปว.281. ผังเมือง (1-15 ตุลาคม 2538)

ชุมพร บัจจุสานนท์. การค้าบริการภายใต้ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ.วารสารกฎหมาย 15 (ธันวาคม 2537): 77-99.

ทะเบียนการค้า, กรม. คำชี้แจงร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.....
กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์, 9 ธันวาคม 2541.

"ทุนต่างด้าว" ยืมร่ำ. สยามโพสต์ (12 ธันวาคม 2540)

นิรมล สุวัฒน์นางกูร. ท่าทีและการเตรียมการของประเทศไทยในการเจรจาอนุสัญญาระหว่างการค้า บริการ สาขาขนส่งทางอากาศ วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

บรมเศรษฐ์ อุ่นวัฒน์นะ. การค้าในภาคบริการ กรณีศึกษาเฉพาะการค้าบริการด้านกิจการธนาคาร วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ประจิตต์ โรจนพฤกษ์. ข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ..... กรุงเทพฯ, 11 กันยายน 2538. (อัครสาเนา)

ประนอมศรี โสมขันเงิน. "การเปิดเสรีการค้าบริการ" ไทยพร้อมหรือยัง วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช 7 (กันยายน-ธันวาคม 2537): 75-77.

ประสานงานเศรษฐกิจระหว่างประเทศ, สำนักงาน. รายงานการสัมมนาเรื่องการเปิดเสรีการค้า
บริการ กรุงเทพฯ: สำนักงานประสานงานเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สำนักเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศ, 2536.

ประสิทธิ์ เอกบุตร. การเจรจาการค้ากติการอบอุรุกวัยผลประโยชน์และผลเสียต่อไทย. จุฬาลงกรณ์
วารสาร, 6 (ต.ค.-ธ.ค. 2536.).

ประสิทธิ์ เอกบุตร. ข้อเสนอทางกฎหมายบางประการต่อการกำหนดนโยบายทางการค้าระหว่าง
ประเทศในแอกตต์. วารสารนิติศาสตร์ 15 (ธันวาคม 2528): 23.

ประสิทธิ์ เอกบุตร. ตารางแสดงข้อบกพร่องของร่าง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว.
เอกสารประกอบการอภิปรายทางวิชาการเรื่อง "การเปิดการค้าเสรีกับแนวคิดชาตินิยม"
จัดโดยฝ่ายวิชาการ และสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ 2
ธันวาคม 2541 ณ ห้อง L.T.1 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ.

ปว.281 ข้อกีดกันทางการค้า รัฐ-เอกชนรับผิดชอบแก้ไข. สยามโพสต์ (15 ธันวาคม 2540): 9,15.
ผดุง ปัทมสังข์. การปฏิบัติต่อคนต่างด้าว. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม (มกราคม -
มิถุนายน 2532): 72.

พรชัย ดาวรานนท์. ผลของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการต่อกฎหมายเศรษฐกิจไทยที่เกี่ยวข้อง
กับการขนส่งทางทะเล และบริการที่เกี่ยวข้อง วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
นิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

พวงเพ็ญ เพชรเหมือน. รื้อกำแพง "ปว.281" ต่างชาติลงทุนเสรี ไทยไม่พร้อมเสียเปรียบเต็มประตู.
ECONNEWS (16 มีนาคม 2541): 21-23.

พาณิชย์อีกทั้ง ปว.281 ตั้งทีมยกร่าง ก.ม. ใหม่. กรุงเทพธุรกิจ (11 ธันวาคม 2540)

พิศวาท สุคนธ์พันธ์ และ ปฐมาภรณ์ นุชป้อร้าง. การศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับการ
ประกอบธุรกิจและการทำงานของคนต่างด้าว. รายงานวิจัยเสนอในการสัมมนาระดับชาติ
ชุดโครงการวิจัยเรื่อง ทางเลือกนโยบายการนำเข้าแรงงานข้ามชาติของประเทศไทย การ
ศึกษาข้อเท็จจริงจากกลุ่มผลประโยชน์ ข้อสำรวจทางกฎหมายและการวิเคราะห์ระบบการ
จัดการของรัฐ, จัดโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ 26-28
พฤษภาคม 2540 ณ โรงแรมสยามซิตี กรุงเทพฯ.

ภัทร์ เจริญลาภ. การประกอบธุรกิจภายใต้องค์การการค้าโลก. วารสารนิติศาสตร์ (25 กันยายน
2538).

ยกเลิก "ปว.281" เปิดเสรีแต่ธุรกิจไทย(ต้อง)ไม่ตาย. ประชาชาติธุรกิจ (23 มกราคม 2540): 6.

แรงงาน, กรม. การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) 2512. กรุงเทพมหานคร: กรมแรง
งาน กระทรวงมหาดไทย, 2512.

- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. .... กรุงเทพฯ: สภาผู้แทนราษฎร, 11 มีนาคม 2542.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักงาน. เอกสารประกอบการพิจารณาญัตติด่วน เรื่องขอให้สภาผู้แทนราษฎรร่วมกันพิจารณาข้อเสนอของหอการค้าอเมริกันในประเทศไทย ขอให้รัฐบาลลดอุปสรรคและเปิดเสรีทางการค้า เพื่อดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย อ.พ. 3/2540 สมัยประชุมสามัญทั่วไป. กรุงเทพฯ: ฝ่ายบริการค้นคว้า หอสมุดรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร, 2540.
- เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ. บันทึกข้อความที่ นร 0206 (รคก)/74/พ ลงวันที่ 26 เมษายน 2537 เรื่องการปรับปรุงประกาศคณะปฏิวัติว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ปว.281). (อัครลำเนา)
- เล็ก ปว.281 ระงับทุนต่างด้าวยัด SMEs. ผู้จัดการรายวัน (25 พฤศจิกายน 2541): 16.
- วรุณี ลีลาเวทพงษ์. การเจรจาอนุภูมิภาคของ GATT ในเรื่องการค้าบริการ และผลกระทบที่มีต่อกฎหมายและธุรกิจประกันวินาศภัยของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ศูนย์วิจัยกฎหมายและการพัฒนา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ผลกระทบจากการค้าบริการจากการเปิดเสรี ภายหลังจากการค้าหลายฝ่ายรอบอนุภูมิภาคอาเซียนที่ 1. 2537.
- ศูนย์วิจัยกฎหมายและการพัฒนา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ผลกระทบจากการค้าบริการจากการเปิดเสรี ภายหลังจากการการค้าหลายฝ่ายรอบอนุภูมิภาคอาเซียนที่ 2. 2537.
- ศูนย์วิจัยกฎหมายและการพัฒนา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิเคราะห์หลักการและกฎหมายในร่างความตกลงทั่วไปเกี่ยวกับการค้าบริการ. เอกสารเสนอในการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องการค้าบริการภายใต้กรอบการเจรจาอนุภูมิภาคกรุงเทพฯ, 20-21 พฤษภาคม 2534.
- เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. เกดตติกับการเจรจาอนุภูมิภาค (ฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่ ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สวัสดิการกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2537.
- เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. เกดตติและผลกระทบต่อคนไทย. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์, 2536.
- เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. คำแปลกรรมสารสุดท้าย รวบรวมผลการเจรจาการค้าพหุภาคีรอบอนุภูมิภาค. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์, 2537.

เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. ตารางข้อเสนอผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการของไทยและราย
การขอยกเว้นจากหลักการ MFN. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์, พฤศจิกายน 2536.

เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาพันธกรณีด้านการค้า
บริการ ครั้งที่ 2/2537. กรุงเทพฯ: กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์, 2537.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย คณะกรรมการควบคุมการประกอบ
วิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.). การเปรียบเทียบบทบาทของรัฐในการควบคุมวิชาชีพบัญชีกับ
วิชาชีพอื่นในประเทศไทย. เอกสารประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 9 เรื่อง
ปัญหาการควบคุมวิชาชีพบัญชี. วันที่ 22-23 มิถุนายน 2528 ณ ห้องวิภาวดี บอลรูม โรง
แรมไฮแอท เซ็นทรัล พลาซ่า กรุงเทพฯ.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. มาตรฐานกับการสอบบัญชี. พิมพ์
ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ 2518.

สุจินต์ ชัยมังคลานนท์. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว. วารสารกฎหมาย 2 (มกราคม 2519):
54-93.

สุดาศิริ วงศ์วงศ์. การทำงานของคนต่างด้าว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2539.

สุดาศิริ เสงฆุธนา. การปกครองอาชีพของคนต่างด้าวในประเทศไทย. วารสารกฎหมาย 8
(ตุลาคม 2536): 115.

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย และทัชชวณิช ฤกษ์สุด. ข้อสังเกตต่อผลของข้อตกลงรอบอุรุกวัยต่อกฎหมาย
เศรษฐกิจของไทย. วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช 3 (กันยายน-ธันวาคม 2537): 52.

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย. กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ: การควบคุมการค้าระหว่างประเทศโดย
รัฐ. กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

สุรเกียรติ์ เสถียรไทย. การเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย: บทวิพากษ์ทางกฎหมายเสนอต่อ
การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย และผลประโยชน์
ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์, 2530.

อรพรรณ พนัสพัฒนา. ผลกระทบต่อการค้าบริการจากการเปิดเสรีภายหลังจากการเจรจาการค้า
หลายฝ่ายรอบอุรุกวัย (สาขาการท่องเที่ยว). วารสารกฎหมาย 15 (เมษายน 2538): 219-
240.

ภาษาอังกฤษ

Alien Business Law remains an obstacle. Bangkok Post (4 December 1997)

Amended alien business law ready for House consideration. Bangkok Post (26 April 1994)

Catrinus Jepma and André Rhoen. International Trade: a business perspective. USA: Wesley Longman Limited, 1996.

Flader, Jack W., Jr. A call for a General Agreement on Trade in Services. Transnational Lawyer 3 (1990): 61-95.

James, R. Melvin. Trade in Services: A Theoretical Analysis. The Institute for Research on Public Policy, 1989.

Legal academic urges greater liberalisation in Service sector. Bangkok Post (5 May 1994)

News of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations. Press Summary. The Final Act of the Uruguay Round. (April 1994): 1-32.

Ralph H Folsom Michael, Wallance Gordon and John A Spanogle, Jr. International Business Transactions. ST PAUL, MINN.: WEST Publishing Co, 1992.

The United Nations Statistical Office. Central Product Classification – CPC., 1991.

Thierry Noyelle. Business Services. Trade in Services: Sectoral Issues. UNCTAD/ITP/26.

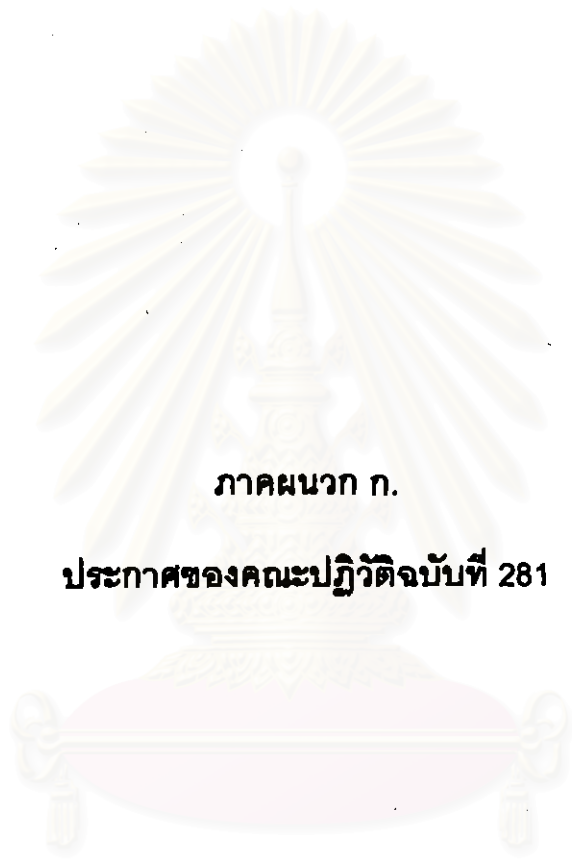
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

- ก. ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281
- ข. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
- ค. Thailand Final List of Article II (MFN) Exemptions
- ง. Services Sectoral Classification List
- จ. คำนิยามตามที่กำหนดใน Central Product Classification (CPC) เฉพาะบริการประเภทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการตามที่กำหนดในปว.281

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 281

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันนี้ได้มีคนต่างด้าวประกอบธุรกิจอยู่ในราชอาณาจักรเป็นจำนวนมากและทวีขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับประชาชนชาวไทยมีความสามารถทั้งในด้านวิชาการและกำลังเงินที่จะประกอบธุรกิจสาขาต่างๆ ได้มากขึ้น สมควรกำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อรักษาอุตสาหกรรมทางการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อให้การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ 2 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลหรือโดยความตกลงที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ

ข้อ 3 ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

"คนต่างด้าว" หมายความว่า บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และให้รวมตลอดถึง

(1) * นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนจดทะเบียนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลซึ่งมีคนต่างด้าวลงหุ้นมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

(2) นิติบุคคลซึ่งมีคนต่างด้าวถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือเป็นสมาชิกตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้เป็นสมาชิก ไม่ว่าคนต่างด้าวนั้นจะลงทุนเท่าใดหรือไม่

(3) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นคนต่างด้าว

* ความใน (1) ของบทนิยามนี้ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

"ธุรกิจ" หมายความว่า การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอย่างอื่นเป็นการค้า

"ใบอนุญาต" หมายความว่า หนังสือรับรองด้วย

"ผู้รับใบอนุญาต" หมายความว่า คนต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

"นายทะเบียน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ 4* ภายใต้บังคับข้อ 7 ทวิ ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้

(1) ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. หรือบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับนี้ เว้นแต่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต พระราชกฤษฎีกาอาจกำหนดเงื่อนไขประการใดก็ได้

(2) ธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงบัญชี ก. ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ข้อ 5 คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะประกอบธุรกิจประเภทใดที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่ออธิบดีและในกรณี que เห็นสมควรให้ออกใบอนุญาตอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่บัญญัติไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในข้อ 8 ก็ได้ การขอและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 6 ในกรณีที่คนต่างด้าวได้รับการส่งเสริมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนให้ประกอบธุรกิจประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชี ก. ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนั้นแจ้งต่ออธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบัตรส่งเสริม เมื่อได้รับการแจ้งและอธิบดีได้ออกหนังสือรับรองให้ เป็นหลักฐานแล้ว ให้ผู้นั้นประกอบกิจการนั้นได้

* ข้อ 4 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2521

ข้อ 7 คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
 (2) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(3) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ บุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(4) ไม่เคยต้องโทษปรับตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบให้ปรับในความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(5) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานยักยอกข้อโกง ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(6) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก และกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(7) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(8) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าขาออก หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ในระยะเวลาสามปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ในกรณีนี้บุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต ถ้ากรรมการผู้จัดการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจการของนิติบุคคลนั้นเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตาม (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) และ (8)

ข้อ 7 ทวิ* คนต่างด้าวดังต่อไปนี้จะประกอบธุรกิจได้เฉพาะธุรกิจใดในท้องที่ใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

(1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศ ซึ่งได้รับการผ่อนผันให้ไปประกอบธุรกิจ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศ หรืออยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ

* ข้อ 7 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2521

(2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและอยู่ในระหว่างรอการส่งกลับออกนอกราชอาณาจักร

(3) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือตามกฎหมายอื่น

(4) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 337 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 หรือตามกฎหมายอื่น

คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจที่รัฐมนตรีกำหนดตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และระยะเวลาการอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

คำสั่งไม่อนุญาตตามวรรคสอง ผู้ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้และให้นำความในข้อ 12 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 7 ตรี* ห้ามมิให้คนต่างด้าวตามข้อ 7 ทวิ เข้าเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจที่รัฐมนตรีมิได้กำหนดให้คนต่างด้าวนั้นประกอบได้ตามข้อ 7 ทวิ หรือที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจที่รัฐมนตรีมิได้กำหนดให้คนต่างด้าวนั้นประกอบได้ตามข้อ 7 ทวิ รวมอยู่กับวัตถุประสงค์อื่นด้วย

ข้อ 8 รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขที่จะให้ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) อัตราส่วนเงินทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (2) เงินที่ผู้รับใบอนุญาตจะต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (3) อัตราส่วนเงินทุนของคนไทยกับคนต่างด้าวในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (4) อัตราส่วนของจำนวนกรรมการคนไทยกับคนต่างด้าว หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจที่ได้รับอนุญาตซึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักร

ข้อ 9 ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาต หรือคนต่างด้าวซึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลตามข้อ 3 เข้าเป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใดอื่นเกิน

* ข้อ 7 ตรี เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2521

หนึ่งในสามของจำนวนหุ้นของบริษัทหรือเกินหนึ่งในสามของทุนของห้างหุ้นส่วนนั้น หรือซื้อกิจการนั้นๆ ทั้งนี้เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีในการอนุญาตนั้น อธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ก็ได้

ข้อ 10 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใด

- (1) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดตามข้อ 5
- (2) ขาดคุณสมบัติตามข้อ 7
- (3) ผ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ 9
- (4) ผ่าฝืนและกระทำความผิดตามข้อ 28 และข้อ 29

ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันมีคำสั่งหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ผู้ใดได้รับหนังสือรับรองเพื่อประกอบธุรกิจ หากต่อมาขาดคุณสมบัติตามข้อ 7 (2) ถึง (8) หรือกระทำการฝ่าฝืนข้อ 9 หรือข้อ 28 อธิบดีอาจสั่งให้พักการประกอบธุรกิจที่ออกหนังสือรับรองให้ หรือจะถอนหนังสือรับรองเสียก็ได้ ในกรณีถอนหนังสือรับรอง ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป

ข้อ 11 ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผย

ถ้าใบอนุญาตชำรุดในสาระสำคัญหรือสูญหาย ให้ยื่นคำขอรับใบแทนต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการชำรุดหรือสูญหาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 12 ในกรณีที่ไม้ออกใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือไม่อนุญาตตามข้อ 9 ใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนตามข้อ 10 ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการภายในหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งไม้ออกใบอนุญาตหรือวันทราบคำสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

การอุทธรณ์ในกรณีใบอนุญาตถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอนไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งอธิบดี เว้นแต่คณะกรรมการจะสั่งทุเลาให้

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ข้อ 13 ใบอนุญาตตามข้อ 5 ข้อ 6 หรือข้อ 30 ให้ใช้ได้ตลอดไป เว้นแต่ใบอนุญาตที่ออกให้แก่ผู้รับใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจเฉพาะกาลเพื่อการใด ให้ใช้ได้เท่าระยะเวลาที่อนุญาตให้ประกอบกิจการนั้น

ข้อ 14 เมื่อผู้รับใบอนุญาตเด็กประกอบธุรกิจหรือย้ายสำนักงานหรือสถานที่ประกอบธุรกิจ ให้แจ้งการเลิกหรือการย้ายต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกหรือย้ายนั้น ตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 15 ผู้ใดขอตรวจหรือขอคัดสำเนาเอกสาร หรือขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสารพร้อมทั้งรับรอง หรือขอให้ออกหนังสือรับรองข้อความในทะเบียนที่นายทะเบียนเก็บรักษา เมื่อได้รับอนุญาตจากทะเบียนแล้ว ให้ผู้นั้นเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ 16 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว" ประกอบด้วยปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน อธิบดีกรมแรงงาน อธิบดีกรมการค้าภายใน และอธิบดีกรมทะเบียนการค้า เป็นกรรมการ

คณะกรรมการจะแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือบุคคลอื่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการก็ได้

ข้อ 17 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) การกำหนดประเภทธุรกิจที่จะผ่อนผันให้คนต่างด้าวประกอบกิจการได้ตามข้อ 4
- (2) การกำหนดประเภทธุรกิจที่จะเพิ่มหรือลดตามข้อ 5
- (3) การกำหนดเงื่อนไขในกฎกระทรวงที่จะออกตามข้อ 8
- (4) เรื่องอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ 18 การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 19 ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อให้
 ทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการ ตลอดจนเชิญ
 บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นได้

ข้อ 20 ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(1) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือ
 หลักฐาน

(2) เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในระหว่างเวลาทำการในเวลากลาง
 วันเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และในการนี้ให้มีอำนาจสอบ
 ถามข้อเท็จจริงหรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ จากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (1) และ (2) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าว
 อำนวยความสะดวกตามสมควร

ข้อ 21 พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่ง
 เกี่ยวข้อง

ข้อ 22 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายในประมวลกฎหมาย

อาญา

ข้อ 23 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่
 หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือ
 เรียก หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ 20 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพัน
 บาท

ข้อ 24 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคหนึ่งหรือวรรคสองหรือข้อ 14
 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ 25 ความผิดตามข้อ 23 และข้อ 24 ให้อธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบได้เมื่อผู้ต้องหาได้
 ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีกำหนดภายในสามสิบวัน ถัดนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด

ข้อ 26* คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนข้อ 4 หรือข้อ 7 ทวิ วรรคหนึ่ง หรือมิได้รับใบอนุญาตตามข้อ 5 หรือข้อ 7 ทวิ วรรคสอง หรือมิได้รับหนังสือรับรองตามข้อ 6 หรือมิได้รับหนังสือรับรองหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดตามข้อ 30 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ 26 ทวิ* คนต่างด้าวผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 7 ทริ หรือข้อ 9 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการเป็นหุ้นส่วน หรือเป็นผู้ถือหุ้นหรือสั่งเลิกกิจการที่คนต่างด้าวข้อ ๖ วรรคหนึ่งเสีย แล้วแต่กรณี

ข้อ 27 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดถูกตั้งพักใช้หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต และหมดสิทธิอุทธรณ์ หรือรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นที่สุดให้เพิกถอนใบอนุญาต ยังคงประกอบธุรกิจนั้นต่อไปอีก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ 28 คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้อยู่แล้ว หรือผู้มีสัญชาติไทยประกอบธุรกิจอันเป็นของคนต่างด้าวซึ่งมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ หรือคนต่างด้าวนั้นเป็นเจ้าของร่วม โดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียว เพื่อให้คนต่างด้าวนั้นหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ 29 ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดถือหุ้นในฐานะเป็นตัวแทนของคนต่างด้าวในห้างหุ้นส่วนที่เป็นนิติบุคคลหรือบริษัทจำกัด เพื่อให้นิติบุคคลนั้นประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือคนต่างด้าวซึ่งให้ผู้มีสัญชาติไทยกระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงห้าแสนบาท และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจนั้นเสีย

ข้อ 30 คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้อยู่แล้วในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้ต่อเมื่อได้รับหนังสือรับรองจากอธิบดี ซึ่งต้องอยู่ภายในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

* ข้อ 26 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2521

* ข้อ 26 ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 พ.ศ. 2521

(1) ธุรกิจตามบัญชี ก. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้อีกสองปีนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ

(2) ธุรกิจตามบัญชี ข. และ ค. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้โดยไม่มีกำหนดเวลา แต่ห้ามมิให้ผู้รับหนังสือรับรองเพิ่มปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของธุรกิจนั้นในรอบปีบัญชีต่อ ๆ ไป เกินกว่าร้อยละสามสิบของปริมาณการผลิตหรือการจำหน่ายของธุรกิจนั้นตามที่ปรากฏหลักฐานทางบัญชีในรอบปีบัญชี พ.ศ. 2515 หรือตั้งสาขาของธุรกิจนั้นเพิ่มขึ้นจากที่ปรากฏหลักฐานในวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี

คนต่างด้าวดังกล่าวในวรรคหนึ่งจะขอหนังสือรับรองได้ จะต้องได้ประกอบธุรกิจนั้นมาโดยมีรายได้ติดต่อกันตามปกติวิสัยของธุรกิจนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเป็นระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งปี แต่อธิบดีเห็นว่าได้ประกอบธุรกิจนั้นมาเป็นหลักฐานเพียงพอแล้ว การขอหนังสือรับรองผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องยื่นคำขอตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับถ้าผู้ประกอบการมิได้ยื่นคำขอภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้นั้นไม่ประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป

ข้อ 31 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ข้อ 32* ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2515

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

* ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 89 ตอนที่ 180 วันที่ 25 พฤศจิกายน 2515

อัตราค่าธรรมเนียม

(1) ใบอนุญาต		
(ก) สำหรับนิติบุคคลพันธะห้าบาทของทุนจดทะเบียน แต่ไม่เกิน เศษของพันบาทให้คิดเท่ากับหนึ่งพันบาท		10,000 บาท
(ข) สำหรับบุคคลธรรมดา		1,000 บาท
(ค) ใบอนุญาตเฉพาะกาลตามข้อ 13 ให้เรียกเก็บกึ่งอัตราที่ กำหนดไว้ใน (ก) หรือ (ข) แล้วแต่กรณี		
(2) ใบแทนใบอนุญาต		100 บาท
(3) การตรวจหรือคัดสำเนาเอกสาร	รายละ	50 บาท
(4) การขอให้คัดสำเนาหรือขอให้ถ่ายเอกสาร พร้อมทั้งคำรับรอง	หน้าละ	50 บาท
(5) การออกหนังสือรับรองข้อความในทะเบียน	เรื่องละ	50 บาท

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ

บัญชี ก.

หมวด 1 การประกอบธุรกิจทางเกษตรกรรม

- (1) การทำนา
- (2) การทำนาเกลือรวมทั้งการทำเกลือสินเธาว์ นอกจากเกลือหิน

หมวด 2 การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

- (1) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตผลทางเกษตรพื้นเมือง
- (2) การค้าที่ดิน

หมวด 3 การประกอบธุรกิจบริการ

- (1) ทางบัญชี
- (2) ทางกฎหมาย
- (3) ทางสถาปัตยกรรม
- (4) โฆษณา
- (5) นายหน้าหรือตัวแทน
- (6) ขายทอดตลาด
- (7) คัดผม แต่งผมและเสริมสวย

หมวด 4 การประกอบธุรกิจอื่น ๆ

- (1) การก่อสร้างอาคาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชี ข.

หมวด 1 การประกอบธุรกิจทางเกษตรกรรม

- (1) การทำไร่
- (2) การทำสวน
- (3) การเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการเลี้ยงไหม
- (4) การทำป่าไม้
- (5) การทำการประมง

หมวด 2 การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

- (1) การตีข้าว
- (2) การผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่
- (3) การผลิตน้ำตาล
- (4) การผลิตเครื่องดื่มหักทั้งที่มีและไม่มีแอลกอฮอล์เจือปน
- (5) การผลิตน้ำแข็ง
- (6) การผลิตยา
- (7) กิจการห้องเย็น
- (8) การแปรรูปไม้
- (9) การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม หรือเครื่องทองลงหิน
- (10) การทำหรือหล่อพระพุทธรูปและการทำบาตร
- (11) การผลิตเครื่องมือแกะสลัก
- (12) การผลิตเครื่องเงิน
- (13) การผลิตไม้ขีดไฟทุกชนิด
- (14) การผลิตปูนขาว ปูนซีเมนต์ หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซีเมนต์
- (15) การระเบิดหรือย่อยหิน
- (16) การผลิตไม้อัด แผ่นไม้วีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือ ฮาร์ดบอร์ด
- (17) การผลิตเครื่องนุ่งห่ม หรือรองเท้า นอกจากการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
- (18) การทำกิจการโรงพิมพ์
- (19) การทำกิจการหนังสือพิมพ์
- (20) การสาวไหม ทอผ้าไหม หรือการพิมพ์ตลอดลายผ้าไหม
- (21) การผลิตผลิตภัณฑ์ด้วยผ้าไหม เส้นไหม หรือรังไหม

หมวด 3 การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

- (1) การค้าปลีกสินค้าทุกชนิดนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.
- (2) การค้าสินแร่ นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.
- (3) การขายอาหารหรือเครื่องคั้นทุกชนิด นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ค.
- (4) การค้าของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุ

หมวด 4 การประกอบธุรกิจบริการ

- (1) นำเที่ยว
- (2) กิจการ โรงแรม เว้นแต่บริการจัดการ โรงแรม
- (3) ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ
- (4) ถ่ายรูป ล้างและอัดรูป
- (5) ซักรีดเสื้อผ้า
- (6) รับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า

หมวด 5 การประกอบธุรกิจอื่นๆ

- (1) การขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศในประเทศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชี ก.

หมวด 1 การประกอบธุรกิจทางพาณิชย์กรรม

- (1) การค้าส่งสินค้าทุกชนิดในประเทศ นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.
- (2) การค้าสินค้าส่งออกทุกชนิด
- (3) การค้าปลีกสินค้าเครื่องจักร เครื่องกล และเครื่องมือ
- (4) การขายอาหารหรือเครื่องดื่มที่เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว

หมวด 2 การประกอบธุรกิจทางอุตสาหกรรม และหัตถกรรม

- (1) การผลิตอาหารสัตว์
- (2) การสกัดน้ำมันพืช
- (3) การผลิตสิ่งดักทอ รวมทั้งการปั่นด้าย การย้อมสี และการพิมพ์สวดลาย
- (4) การผลิตภาชนะซึ่งทำด้วยแก้วรวมทั้งหลอดไฟฟ้า
- (5) การผลิตด้วยขามงาน
- (6) การผลิตกระดาษเขียนและกระดาษพิมพ์
- (7) การทำเกลือหิน
- (8) การทำเหมือง

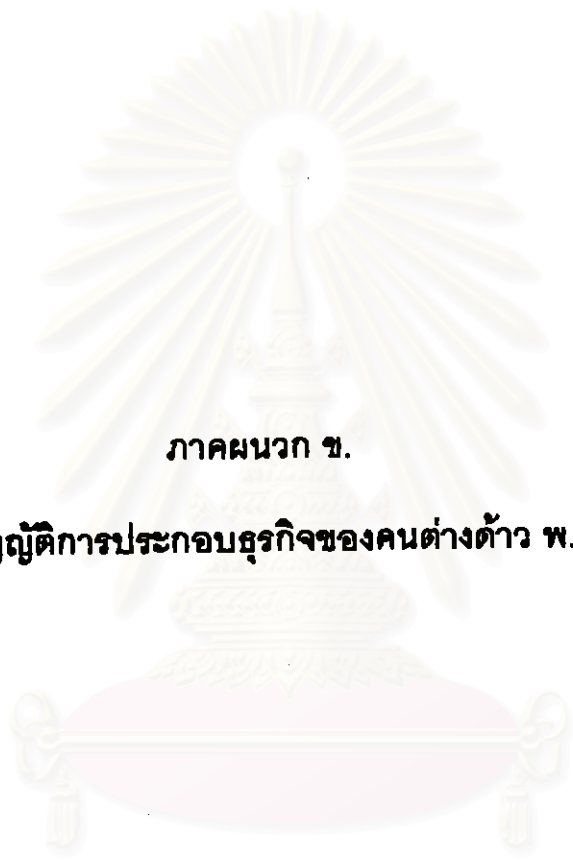
หมวด 3 การประกอบธุรกิจบริการ

- (1) นอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก. และบัญชี ข.

หมวด 4 การประกอบธุรกิจอื่น ๆ

- (1) การก่อสร้างอย่างอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในบัญชี ก.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕

(๒) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ พ.ศ. ๒๕๒๑

(๓) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า

(๑) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

(๓) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

(ข) ห้ามหุ้นส่วนจำกัดหรือห้ามหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (๑)

(๔) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

เพื่อประโยชน์แห่งคำนิยามนี้ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

“ทุน” หมายความว่า ทุนจดทะเบียนของบริษัทจำกัด หรือทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชนจำกัด หรือเงินที่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือสมาชิกรนำมาลงหุ้นในห้ามหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น

“ทุนขั้นต่ำ” หมายความว่า ทุนของคนต่างด้าวในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และในกรณีที่คนต่างด้าวเป็นนิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยหรือเป็นบุคคลธรรมดาให้หมายถึงเงินตราต่างประเทศที่คนต่างด้าวนำมาใช้เมื่อเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย

“ธุรกิจ” หมายความว่า การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจการอย่างอื่น อันเป็นการค้า

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า คนต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาต

“หนังสือรับรอง” หมายความว่า หนังสือรับรองการประกอบธุรกิจ

“ผู้รับหนังสือรับรอง” หมายความว่า คนต่างด้าวที่ได้รับหนังสือรับรอง

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ การอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา

มาตรา ๖ คนต่างด้าวต่อไปนี้ ห้ามประกอบธุรกิจในราชอาณาจักร

(๑) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศหรือรอการเนรเทศตามกฎหมาย

(๒) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๗ คนต่างด้าวต่อไปนี้ จะประกอบธุรกิจได้เมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี และจะประกอบธุรกิจได้เฉพาะประเภทธุรกิจและในท้องที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศดังกล่าวรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดไว้ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

(๑) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือตามกฎหมายอื่น

(๒) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือตามกฎหมายอื่น

การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และระยะเวลาการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ยุติไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวตามวรรคหนึ่ง ประกอบธุรกิจ คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๒

(๑) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษตามที่กำหนดไว้ในบัญชีหนึ่ง

(๒) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และหัตถกรรมพื้นบ้าน หรือธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี โดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี

(๓) ห้ามมิให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีสาม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๘ การปรับปรุงหรือแก้ไขประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ทำเป็นพระราชกฤษฎีกา เว้นแต่ธุรกิจตามบัญชีหนึ่งหรือตามบัญชีสอง หมวด ๑ ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ

ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนประเภทธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้อย่างน้อยครั้งหนึ่งในทุกกรอบระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้วทำความเห็นเสนอรัฐมนตรี

คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจที่มีได้กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้อยู่ก่อนการปรับปรุงหรือแก้ไขประเภทธุรกิจตามวรรคหนึ่ง หากต่อมาธุรกิจนั้นเป็นธุรกิจที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และคนต่างด้าวนั้นประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้ดำเนินการแจ้งต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๑๑

ในระหว่างระยะเวลาที่ปฏิบัติตามวรรคสามและยังไม่ได้รับหนังสือรับรอง มิให้ถือว่าคนต่างด้าวนั้นเป็นผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๕ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ ไม่ใช้บังคับแก่คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นการเฉพาะกาล

คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญญัติท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศสัญชาติของคนต่างด้าวนั้น เป็นการต่างตอบแทนด้วย

มาตรา ๑๑ คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๐ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจตามบัญญัติท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แจ้งต่ออธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงเพื่อขอหนังสือรับรอง และให้อธิบดีออกหนังสือรับรองให้คนต่างด้าวนั้นโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากคนต่างด้าว เว้นแต่อธิบดีเห็นว่าการแจ้งมิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือกรณีไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๐ ให้อธิบดีแจ้งแก่คนต่างด้าวนั้นทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากคนต่างด้าว

หนังสือรับรองต้องระบุเงื่อนไขตามที่รัฐบาลกำหนดหรือตามที่กำหนดในสนธิสัญญาด้วย

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือตามกฎหมายอื่น เป็นธุรกิจตามบัญชีสองหรือบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้คนต่างด้าวดังกล่าวแจ้งต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรองเมื่ออธิบดีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบความถูกต้องของบัตรส่งเสริมการลงทุน หรือหนังสืออนุญาตดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีออกหนังสือรับรองโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือหนังสืออนุญาต แล้วแต่กรณี ในกรณีนี้ให้คนต่างด้าวดังกล่าวนั้น ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๒ ตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก แล้วแต่กรณี

การออกหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการถือหุ้น การเป็นหุ้นส่วนหรือการลงทุนของคนต่างด้าว การอนุญาตหรือการห้ามคนต่างด้าวในการประกอบธุรกิจบางประเภท หรือกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวไว้เป็นประการใด ให้ใช้บังคับตามกฎหมายดังกล่าว และมีให้นำความในพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับในส่วนที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

มาตรา ๑๔ ทูตขึ้นคำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวาระแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทูตขึ้นคำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท

กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทูตขึ้นคำที่ต้องนำหรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทยไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น

มาตรา ๑๕ คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจตามบัญชีสองได้จะต้องมีคนไทยหรือนิติบุคคลที่มีใช้คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของทุนของคนต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะมีเหตุสมควร รัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีอาจผ่อนผันสัดส่วนในเรื่องดังกล่าวให้น้อยลงได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และต้องมีกรรมการที่เป็นคนไทยไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๑๖ คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตได้ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ยักยอก ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ของนิติบุคคลนั้นที่เป็นคนต่างด้าวต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๑๗ ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ ให้คนต่างด้าวยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจ ต่อรัฐมนตรีหรืออธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้คณะรัฐมนตรีในกรณี ธุรกิจตามบัญชีสอง หรืออธิบดีในกรณีธุรกิจตามบัญชีสามพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต แล้วแต่กรณี ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอ ในกรณีการพิจารณาอนุมัติของคณะรัฐมนตรี มีเหตุจำเป็น ซึ่งคณะรัฐมนตรีไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ ให้ขยายระยะเวลา การพิจารณาออกไปอีกได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้การอนุมัติหรืออธิบดีอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีหรืออธิบดี ออกใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหรืออธิบดีอนุญาต

ในการอนุญาต รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือตามที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีสอง หรืออธิบดีจะกำหนดเงื่อนไข ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ สำหรับกรณีธุรกิจตามบัญชีสาม ก็ได้

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีสองให้รัฐมนตรีแจ้งการ ไม่อนุมัติให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสามสิบวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุมัตินั้นไว้ โดยชัดแจ้ง

ในกรณีที่อธิบดีไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามบัญชีสาม ให้อธิบดีแจ้งการไม่อนุญาต ให้คนต่างด้าวนั้นทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวัน และให้ระบุเหตุที่ไม่ให้การอนุญาตนั้นไว้โดยชัดแจ้ง คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตต่อรัฐมนตรีได้ และให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไข หนึ่งเงื่อนไขใดให้คนต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) อัตราส่วนทุนกับเงินกู้ที่จะใช้ในการประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต
- (๒) จำนวนกรรมการที่เป็นคนต่างด้าวซึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาหรือที่อยู่ในราชอาณาจักร
- (๓) จำนวนและระยะเวลาการดำรงไว้ซึ่งทุนขั้นต่ำภายในประเทศ
- (๔) เทคโนโลยีหรือทรัพย์สิน
- (๕) เงื่อนไขอื่นที่จำเป็น

มาตรา ๑๕ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองผู้ใด

- (๑) ผ่าฝืนเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง
- (๒) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๗ วรรคสาม
- (๓) ผ่าฝืนมาตรา ๑๕
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖
- (๕) กระทำความผิดตามมาตรา ๓๕

ในกรณีตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๗ วรรคสาม หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา ๑๕ แล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่อธิบดีเห็นสมควร ถ้าผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองไม่ปฏิบัติตามที่อธิบดีมีหนังสือแจ้งดังกล่าวโดยไม่มีเหตุสมควร ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักการใช้ใบอนุญาตชั่วคราวหรือสั่งระงับการประกอบธุรกิจชั่วคราวได้ในระยะเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันมีคำสั่ง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วคนต่างด้าวยังมีได้ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน ให้อธิบดีพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองดังกล่าว หรือเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

ในกรณีตาม (๔) และ (๕) ให้อธิบดีพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่อธิบดีสั่งพักการใช้ใบอนุญาตชั่วคราวหรือสั่งระงับการประกอบธุรกิจชั่วคราว หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรอง ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองมีสิทธิอุทธรณ์โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลการบังคับตามคำสั่งอธิบดี เว้นแต่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการจะสั่งทุเลาให้

รัฐมนตรีต้องวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่ยุติ

มาตรา ๒๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๗ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๐ ใบอนุญาตให้ใช้ได้ตลอดไป จนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะเลิกประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาต สำหรับหนังสือรับรองให้ใช้ได้เท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่สนธิสัญญากำหนดให้ประกอบธุรกิจนั้น

หรือตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรม หรือประกอบการค้าเพื่อการส่งออก แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้ได้รับหนังสือรับรองเลิกประกอบธุรกิจที่ได้รับ อนุญาตก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ให้หนังสือรับรองใช้ได้เพียงนั้น

ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับหนังสือรับรองต้องแสดงใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองดังกล่าวไว้ ณ สถานที่ประกอบธุรกิจของตนในที่เปิดเผย

ถ้าใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองชำรุดหรือสูญหาย ให้ยื่นคำขอรับใบแทนต่อนายทะเบียน ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการชำรุดหรือสูญหาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองให้เป็นไปตามแบบและวิธีการ ที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ระยะเวลาในการออกใบแทนต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ และ ให้ถือว่าใบแทนนั้นเป็นเอกสารที่ใช้แทนใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองได้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองใหม่

มาตรา ๒๒ เมื่อผู้รับใบอนุญาต ผู้รับหนังสือรับรองเลิกประกอบธุรกิจ หรือย้ายสำนักงาน หรือสถานที่ประกอบธุรกิจ ให้แจ้งการเลิกหรือย้ายต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกหรือ วันย้ายนั้นตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ประกอบด้วยปลัดกระทรวง พาณิชย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทน กระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสภาหอการค้า แห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมธนาคารไทยและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคนเป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมทะเบียนการค้า เป็นกรรมการและ เลขาธิการ

ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในด้านเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การค้า การลงทุน การบริหารธุรกิจ หรือการอุตสาหกรรม และต้องไม่เป็นที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้แทนตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่เป็นผู้แทนของส่วนราชการ ผู้แทนนั้นจะต้องมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่า และในกรณีที่เป็นผู้แทนของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทนของสมาคมธนาคารไทย ผู้แทนนั้นจะต้องมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่ากรรมการของสภาหรือสมาคมนั้น

มาตรา ๒๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๒๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ดาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย ไม่สุจริตหรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้และให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ หรือให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้หรือการกำหนดประเภทธุรกิจและห้องที่ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามมาตรา ๗ หรือการขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ (๒)

(๒) ศึกษา รวบรวม และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในราชอาณาจักร รวมถึงผลกระทบและความเหมาะสมในเรื่องดังกล่าวเสนอต่อรัฐมนตรีเป็นครั้งคราว แต่ต้องไม่น้อยกว่าปีละหนึ่งครั้ง

(๓) ให้คำปรึกษา เสนอแนะ หรือให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องอื่นๆ ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย มาตรา ๒๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และให้นำมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ ให้กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๒) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในราชอาณาจักร เพื่อประโยชน์ในการศึกษา รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรี

(๓) ปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่มีความจำเป็นต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริง

(๒) เข้าไปในสถานที่ที่คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้โดยต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดีก่อน เว้นแต่กรณีมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอย่างยิ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานใดๆ ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากบุคคลที่อยู่ในสถานที่ดังกล่าวได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการข่มขู่หรือเป็นการตรวจค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและต้องมี

หนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันทำการ เว้นแต่กรณี
มีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่แล้ว ให้รายงานรัฐมนตรีทราบผลการปฏิบัติ
หน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยเร็ว

มาตรา ๓๑ ผู้ใดขอตรวจหรือขอคัดสำเนาเอกสารหรือขอให้นายทะเบียนคัดสำเนาหรือ
ถ่ายเอกสารพร้อมทั้งคำรับรองหรือขอให้ออกหนังสือรับรองข้อความที่นายทะเบียนเก็บรักษาไว้
ให้นายทะเบียนดำเนินการอนุญาตโดยเร็ว เว้นแต่เอกสารนั้นมีลักษณะต้องห้ามมิให้เปิดเผยตาม
กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือกฎหมายอื่น โดยผู้ขอต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง
ในการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อธิบดี นายทะเบียน
และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๔ คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองผู้ใดถูกสั่งพักใช้หรือถูกเพิกถอน
ใบอนุญาตหรือถูกสั่งระงับการประกอบธุรกิจตามหนังสือรับรองและหมดสิทธิอุทธรณ์ หรือรัฐมนตรี
มีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดท้ายให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือให้ระงับการประกอบธุรกิจแล้ว แต่คนต่างด้าวนั้น
ยังคงประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึง
หนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๕ คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจใดตามพระราชบัญญัตินี้
หากร่วมทำธุรกิจอันเป็นของคนต่างด้าวรายอื่นซึ่งมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้
หรือประกอบธุรกิจที่คนต่างด้าวรายอื่นนั้นเป็นเจ้าของร่วมโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียว
เพื่อให้คนต่างด้าวรายอื่นนั้นหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเลิกการร่วม
ทำธุรกิจหรือการประกอบธุรกิจนั้นเสีย หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละ
หนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๖ ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีใช้คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ความ
ช่วยเหลือหรือสนับสนุนหรือร่วมประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อันเป็นธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้าย
พระราชบัญญัตินี้ โดยคนต่างด้าวนั้นมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว หรือร่วมประกอบธุรกิจ
ของคนต่างด้าวโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียวหรือถือหุ้นแทนคนต่างด้าวในห้างหุ้นส่วน

หรือบริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลใดๆ เพื่อให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลักเลียงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งคนต่างด้าวซึ่งยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีใช้คนต่างด้าว ตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาท ถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้เลิกการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน หรือสั่ง ให้เลิกการร่วมประกอบธุรกิจ หรือสั่งให้เลิกการถือหุ้น หรือการเป็นหุ้นส่วนนั้นเสีย แล้วแต่กรณี หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยัง ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๗ คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนมาตรา ๖ มาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเลิกการประกอบธุรกิจ หรือเลิกกิจการ หรือสั่งเลิกการเป็นผู้ถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วน แล้วแต่กรณี หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละหนึ่งหมื่นบาทถึงห้าหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๘ คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๔ หรือฝ่าฝืนเงื่อนไข ตามมาตรา ๑๘ (๓) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาทและปรับวันละหนึ่งหมื่นบาท ถึงห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๙ ผู้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ วรรคสองหรือ วรรคสามหรือฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามหรือหนังสือเรียกของนายทะเบียนหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ข้อเท็จจริง หรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐาน เมื่อนายทะเบียนหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่สอบถามหรือเรียกตรวจสอบหรือไม่ให้ความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๐ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๓๗ กรรมการ หุ้นส่วน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำ ความผิดนั้น หรือมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ในกรณีความผิดตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ได้เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันเปรียบเทียบให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

มาตรา ๔๓ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่งซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศและคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ คนต่างด้าวซึ่งได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ ให้ได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตในการประกอบธุรกิจนั้นต่อไปตามเงื่อนไขและระยะเวลาของการได้รับสิทธิหรือได้รับอนุญาตดังกล่าว

มาตรา ๔๕ คนต่างด้าวซึ่งประกอบธุรกิจประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งธุรกิจดังกล่าวเป็นธุรกิจที่ไม่ได้กำหนดไว้ในบัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้ดำเนินการแจ้งต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในมาตรา ๑๑ ทั้งนี้ ภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และในระหว่างที่ยังไม่ได้รับหนังสือรับรองมิให้ถือว่าคนต่างด้าวนั้นเป็นผู้ประกอบธุรกิจโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ค่าขอใบอนุญาต	
(ก) ค่าขอใบอนุญาตตามมาตรา ๗	๑,๐๐๐ บาท
(ข) ค่าขอใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗	๒,๐๐๐ บาท
(ค) ค่าขอหนังสือรับรองตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๒	๒,๐๐๐ บาท
๒. ใบอนุญาต	
(ก) ใบอนุญาตตามมาตรา ๗	๕,๐๐๐ บาท
(ข) ใบอนุญาตสำหรับธุรกิจบัญชีสอง	
(๑) บุคคลธรรมดา	๕๐,๐๐๐ บาท
(๒) นิติบุคคล	พันละสิบบาทของทุน จดทะเบียน ทั้งนี้ ไม่ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เศษของพันบาทให้คิด เท่ากับหนึ่งพันบาท
(ค) ใบอนุญาตสำหรับธุรกิจบัญชีสาม	
(๑) บุคคลธรรมดา	๒๐,๐๐๐ บาท
(๒) นิติบุคคล	พันละห้าบาทของทุน จดทะเบียน ทั้งนี้ ไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท และไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท เศษของพันบาทให้คิด เท่ากับหนึ่งพันบาท
๓. หนังสือรับรอง	๒๐,๐๐๐ บาท
๔. ใบแทนใบอนุญาต หรือใบแทนหนังสือรับรอง	๕,๐๐๐ บาท

๕. อุทธรณ์		
(ก) อุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๗		๑,๐๐๐ บาท
(ข) อุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตตามมาตรา ๑๗		๒,๐๐๐ บาท
(ค) อุทธรณ์คำสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือหนังสือรับรอง ตามมาตรา ๒๐		๒,๐๐๐ บาท
๖. การแจ้งเลิก หรือย้ายสำนักงานหรือสถานที่ ประกอบธุรกิจ		๑,๐๐๐ บาท
๗. การขอแก้ไขรายการทะเบียน ใบอนุญาต หรือหนังสือรับรอง		๑,๐๐๐ บาท
๘. การตรวจหรือคัดสำเนาเอกสาร	รายละเอียด	๒๐๐ บาท
๙. การขอให้คัดสำเนาหรือขอให้ถ่ายเอกสาร พร้อมทั้งคำรับรอง	หน้าละ	๑๐๐ บาท
๑๐. การออกหนังสือรับรองข้อความในทะเบียน	เรื่องละ	๑๐๐ บาท

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชีหนึ่ง

ธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษ

- (๑) การทำกิจการหนังสือพิมพ์ การทำกิจการสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์
- (๒) การทำนา ทำไร่ หรือทำสวน
- (๓) การเลี้ยงสัตว์
- (๔) การทำป่าไม้และการแปรรูปไม้จากป่าธรรมชาติ
- (๕) การทำการประมงเฉพาะการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยและในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย
- (๖) การสกัดสมุนไพรไทย
- (๗) การค้าและการขายทอดตลาดโบราณวัตถุของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ
- (๘) การทำหรือหล่อพระพุทธรูป และการทำบาตร
- (๙) การค้าที่ดิน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัญชีสอง

ธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศหรือมีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี หัตถกรรมพื้นบ้าน หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวด ๑ ธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ

- (๑) การผลิต การจำหน่าย และการซ่อมบำรุง
  - (ก) อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ดินปืน วัตถุระเบิด
  - (ข) ส่วนประกอบของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด
  - (ค) อาวุธยุทธโศปกรณ์ เรือ อากาศยาน หรือยานพาหนะทางการทหาร
  - (ง) อุปกรณ์หรือส่วนประกอบของอุปกรณ์สงครามทุกประเภท
- (๒) การขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศในประเทศ รวมถึงกิจการการบินในประเทศ

หมวด ๒ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และหัตถกรรมพื้นบ้าน

- (๑) การค้าของเก่า หรือศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรมของไทย
- (๒) การผลิตเครื่องไม้แกะสลัก
- (๓) การเลี้ยงไหม การผลิตเส้นไหมไทย การทอผ้าไหมไทย หรือการพิมพ์ลวดลายผ้าไหมไทย
- (๔) การผลิตเครื่องดนตรีไทย
- (๕) การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม เครื่องทองลงหิน หรือเครื่องเงิน
- (๖) การผลิตถ้วยชามหรือเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นศิลปวัฒนธรรมไทย

หมวด ๓ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

- (๑) การผลิตน้ำตาลจากอ้อย
- (๒) การทำนาเกลือ รวมทั้งการทำเกลือสินเธาว์
- (๓) การทำเกลือหิน
- (๔) การทำเหมือง รวมทั้งการระเบิดหรือข่อยหิน
- (๕) การแปรรูปไม้เพื่อทำเครื่องเรือนและเครื่องใช้สอย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับ
คนต่างด้าว

- (๑) การสีข้าว และการผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่
- (๒) การทำการประมง เฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- (๓) การทำป่าไม้จากป่าปลูก
- (๔) การผลิตไม้อัด แผ่นไม้วีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือฮาร์ดบอร์ด
- (๕) การผลิตปูนขาว
- (๖) การทำกิจการบริการทางบัญชี
- (๗) การทำกิจการบริการทางกฎหมาย
- (๘) การทำกิจการบริการทางสถาปัตยกรรม
- (๙) การทำกิจการบริการทางวิศวกรรม
- (๑๐) การก่อสร้าง ยกเว้น
  - (ก) การก่อสร้างสิ่งซึ่งเป็นการให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชน ด้านการสาธารณสุขปลอดภัยหรือการคมนาคมที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยีหรือความชำนาญในการก่อสร้าง เป็นพิเศษ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวตั้งแต่ห้าร้อยล้านบาท ขึ้นไป
  - (ข) การก่อสร้างประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๑) การทำกิจการนายหน้าหรือตัวแทน ยกเว้น
  - (ก) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์หรือการบริการ ที่เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าซึ่งสินค้าเกษตรหรือตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพย์

- (ข) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือจัดหาสินค้าหรือบริการ
ที่จำเป็นต่อการผลิตหรือการให้บริการของวิสาหกิจในเครือ
เดียวกัน
- (ค) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขาย จัดซื้อหรือจัดจำหน่าย
หรือจัดหาตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจำหน่าย
ซึ่งสินค้าที่ผลิตในประเทศหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศ
อันมีลักษณะ เป็นการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ โดยมีทุนขั้นต่ำ
ของคนต่างด้าวตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป
- (ง) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๒) การขายทอดตลาด ยกเว้น
- (ก) การขายทอดตลาดที่มีลักษณะเป็นการประมูลซื้อขายระหว่าง
ประเทศที่มีใช่การประมูลซื้อขายของเก่า วัตถุโบราณ หรือ
ศิลปวัตถุซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรม หรือโบราณวัตถุ
ของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ
- (ข) การขายทอดตลาดประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๑๓) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมือง
ที่ยังไม่มีกฎหมายห้ามไว้
- (๑๔) การค้าปลีกสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำรวมทั้งสิ้นน้อยกว่าหนึ่งร้อย
ล้านบาท หรือที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าน้อยกว่ายี่สิบล้านบาท
- (๑๕) การค้าส่งสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าน้อยกว่า
หนึ่งร้อยล้านบาท
- (๑๖) การทำกิจการโฆษณา
- (๑๗) การทำกิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม
- (๑๘) การนำเที่ยว

- (๑๕) การขายอาหารหรือเครื่องดื่ม
- (๒๐) การทำกิจการเพาะขยายหรือปรับปรุงพันธุ์พืช
- (๒๑) การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

Thailand Final List of Article II (MFN) Exemptions

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THAILAND**Final List of Article II (MFN) Exemptions**

(This is authentic in English only)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THAILAND - FINAL LIST OF ARTICLE II (MFN) EXEMPTIONS

Sector or subsector	Description of measure indicating its inconsistency with Article II	Countries to which the measure applies	Intended duration	Conditions creating the need for the exemption
Business services				
- Auditing services	Bilateral agreement based on reciprocity treatment	Countries which allow Thai nationals to practise auditing in their territories	Indefinite	Reciprocal basis
- Publishing newspapers	Thailand will grant permission to a natural person of the countries which have treaties with Thailand	Countries which have treaties with the Thai Government	Indefinite	Reciprocal basis
Computer reservation system services	Only airlines/CRS partners which are in Amadeus system can bring in and install their own systems in Thailand	Countries whose CRS operators are in Amadeus system and intend to bring in and install the systems to any travel agencies in Thailand	Indefinite	To ensure that local operators are able to make complete access to the Amadeus system within a certain period of time

THAILAND (continued)

Sector or subsector	Description of measure indicating its inconsistency with Article II	Countries to which the measure applies	Intended duration	Conditions creating the need for the exemption
Transport services - Selling and marketing of maritime transport services - Selling and marketing of air transport services	The value added tax in use comprises three rates, namely 7 per cent, zero per cent and exempted. VAT collection is based on a reciprocal basis.	<ul style="list-style-type: none"> - Countries which have the same zero rate VAT system as Thailand. - Countries which exempt Thai persons from VAT or other taxes of similar nature by virtue of the treaties concluded or to be concluded with Thailand. - Countries which exempt juristic persons constituted in accordance with Thai law from VAT or other taxes of similar nature on the basis of reciprocity. - Countries which do not levy VAT or other taxes of similar nature on juristic persons constituted in accordance with Thai law on the basis of reciprocity 	Indefinite	Reciprocal basis

THAILAND (continued)

Sector or subsector	Description of measure indicating its inconsistency with Article II	Countries to which the measure applies	Intended duration	Conditions creating the need for the exemption
International maritime transport of cargoes	<p>1) Rights to carry all products: Treaty of Amity and Economic Relations between the Kingdom of Thailand and the United States of America</p> <p>2) - Cargo sharing</p> <p>- Commercial Maritime Navigation Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Socialist Republic of Vietnam</p> <p>- Agreement of Maritime Transport between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China</p>	<p>The United States of America</p> <p>The Socialist Republic of Vietnam</p> <p>The People's Republic of China</p>	<p>10 years</p> <p>10 years</p> <p>10 years</p>	<p>Bilateral agreement</p> <p>Bilateral agreement</p> <p>Bilateral agreement</p>

THAILAND (continued)

Sector or subsector	Description of measure indicating its inconsistency with Article II	Countries to which the measure applies	Intended duration	Conditions creating the need for the exemption
International road transport services - Passenger transportation - Freight transportation - Rental of non-commercial vehicles with/without driver Aircraft repair and maintenance services	Reciprocity treatment Thailand will grant permission to airlines of those countries which treat Thai carriers on reciprocal basis	Countries that have the agreement on international road transport with Thailand - Countries whose airline is accepted as a designated airline by Thailand under bilateral air services agreements - Countries whose regulations do not prevent Thai carriers from performing similar activities in that country	Indefinite Indefinite	Reciprocal basis Reciprocal basis

THAILAND (continued)

Sector or subsector	Description of measure indicating its inconsistency with Article II	Countries to which the measure applies	Intended duration	Conditions creating the need for the exemption
<p>Service sectors stipulated in the relevant articles of the Treaty of Amity and Economic Relations especially Articles 4 and 10</p> <p>Banking and other financial services</p>	<p>Only American citizens and entities are granted national treatment with respect to operating business and providing services in Thailand</p> <p>The application of future measures affecting the supply of banking and other financial services would be accorded on a favourable basis to the services providers of countries which accord favourable treatment to Thai financial service providers</p>	<p>The United States of America</p> <p>All countries</p>	<p>10 years</p> <p>Indefinite</p>	<p>Bilateral agreement</p> <p>To address the problem of systemic instability and/or the issue of balanced exchange of offers</p>

ภาคผนวก ง.

Services Sectoral Classification List

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**MULTILATERAL TRADE
NEGOTIATIONS
THE URUGUAY ROUND**

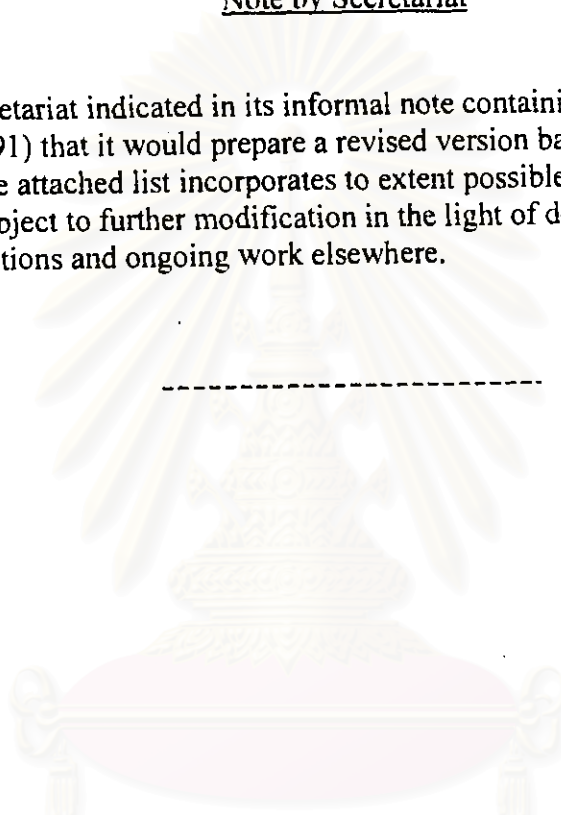
RESTRICTED
MTN.GNS/W/120
10 July 1991
Special Distribution

Group of Negotiations on Services

SERVICES SECTORAL CLASSIFICATION LIST

Note by Secretariat

The secretariat indicated in its informal note containing the draft classification list (24 May 1991) that it would prepare a revised version based on comments from participants. The attached list incorporates to extent possible such comments. It could, of course, be subject to further modification in the light of developments in the services negotiations and ongoing work elsewhere.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SERVICES SECTORAL CLASSIFICATION LIST

<u>SECTORS AND SUB-SECTORS</u>	<u>CORRESPOND- ING CPC Section B</u>
1. <u>BUSINESS SERVICES</u>	
A. <u>Professional Services</u>	
a. Legal Services	861
b. Accounting, auditing and bookkeeping services	862
c. Taxation Services	863
d. Architectural services	8671
e. Engineering services	8672
f. Integrated engineering services	8673
g. Urban planning and landscape architectural services	8674
h. Medical and dental services	9312
i. Veterinary services	932
j. Services provided by midwives, nurses, physiotherapists and para-medical personnel	93191
k. Other	
B. <u>Computer and Related Services</u>	
a. Consultancy services related to the installation of computer hardware	841
b. Software implementation services	842
c. Data processing services	846
d. Data base services	844
e. Other	845+849
C. <u>Research and Development Services</u>	
a. R&D services on natural sciences	851
b. R&D services on social sciences and humanities	852
c. Interdisciplinary R&D services	853
D. <u>Real Estate Services</u>	
a. Involving own or leased property	821
b. On a fee or contract basis	822
E. <u>Rental/Leasing Services without Operators</u>	
a. Relating to ships	83103
b. Relating to aircraft	83104
c. Relating to other transport equipment	83101+83102+
	83105
d. Relating to other machinery and equipment	83106-83109
e. Other	832
F. <u>Other Business Services</u>	
a. Advertising services	871
b. Marketing research and public opinion polling services	864
c. Management consulting services	865
d. Services related to man. consulting	866

e. Technical testing and analysis serv.	8676
f. Services incidental to agriculture, hunting and forestry	881
g. Services incidental to fishing	882
h. Services incidental to mining	883+5115
i. Services incidental to manufacturing	884+885
	(except for 88442)
j. Services incidental to energy distribution	887
k. Placement and supply services of Personnel	872
l. Investigation and security	873
m. Related scientific and technical consulting services	8675
n. Maintenance and repair of equipment (non including maritime vessels, aircraft or other transport equipment)	633+ 8861-8866
o. Building-cleaning services	874
p. Photographic services	875
q. Packaging services	876
r. Printing, publishing	88442
s. Convention services	87909*
t. Other	8790

2. COMMUNICATION SERVICES

A. <u>Postal services</u>	7511
B. <u>Courier services</u>	7512
C. <u>Telecommunication services</u>	
a. Voice telephone services	7521
b. Packet-switched data transmission services	7523**
c. Circuit-switched data transmission services	7523**
d. Telex services	7523**
e. Telegraph services	7522
f. Facsimile services	7521***+7529**
g. Private leased circuit services	7522***+7523**
h. Electronic mail	7523**
i. Voice mail	7523**
j. On-line information and data base retrieval	7523**
k. electronic data interexchange (EDI)	7523**
l. enhanced/value-added facsimile services, incl. store and forward, store and retrieve	7523**
m. code and protocol conversion	n.a.
n. on-line information and/or data	843**
o. other	

The (*) indicates that the service specified is a component of a more aggregated CPC item specified elsewhere in this classification list

The (***) indicates that the service specified constitutes only a part of total range of activities covered by the CPC concordance (e.g., voice mail is a component of CPC item 7523)

<u>D. Audiovisual services</u>	
a. Motion picture and video tape production and distribution services	9611
b. Motion picture projection services	9612
c. Radio and television services	9613
d. Radio and television transmission services	7523
e. Sound recording	n.a.
f. Other	
<u>E. Other</u>	
<u>3. CONSTRUCTION AND RELATED ENGINEERING SERVICES</u>	
A. <u>General construction work for buildings</u>	512
B. <u>General construction work for civil engineering</u>	513
C. <u>Installation and assembly work</u>	514+516
D. <u>Building completion and finishing work</u>	517
E. <u>Other</u>	511+515+518
<u>4. DISTRIBUTION SERVICES</u>	
A. <u>Commission agents' services</u>	621
B. <u>Wholesale trade services</u>	622
C. <u>Retailing services</u>	631+632
D. <u>Franchising</u>	6111+6113+6121
E. <u>Other</u>	8929
<u>5. EDUCATION SERVICES</u>	
A. <u>Primary education services</u>	921
B. <u>Secondary education services</u>	922
C. <u>Higher education services</u>	923
D. <u>Adult education</u>	924

E. <u>Other education services</u>	929
6. <u>ENVIRONMENTAL SERVICES</u>	
A. <u>Sewage services</u>	9401
B. <u>Refuse disposal services</u>	9402
C. <u>Sanitation and similar services</u>	9403
D. <u>Other</u>	
7. <u>FINANCIAL SERVICES</u>	
A. <u>All insurance and insurance-related services</u>	812**
a. Life, accident and health insurance services	8121
b. Non-life insurance services	8129
c. Reinsurance and retrocession	81299*
d. Services auxiliary to insurance (including broking and agency services)	8140
B. <u>Banking and other financial services</u> (excl. insurance)	
a. Acceptance of deposits and other repayable funds from the public	81115-81119
b. Lending of all types, incl., <u>inter alia</u> , consumer credit, mortgage credit, factoring and financing of commercial transaction	8113
c. Financial leasing	8112
d. All payment and money transmission services	81339**
e. Guarantees and commitments	81199**
f. Trading for own account or for account of customers, whether on an exchange, in an over-the-counter market or otherwise, the following:	
- money market instruments (cheques, bills, certificate of deposits, etc.)	81339**
- foreign exchange	81333
- derivative products incl., but not limited to, futures and options	81339**
- exchange rate and interest rate instruments, incl. Products such as swaps, forward rate agreements, etc.	81339**
- transferable securities	81321*
- other negotiable instruments and financial assets, incl. billion	81339**
g. Participation in issues of all kinds of securities, incl. under-writing and placement as agent (whether publicly or privately) and provision of service related to such issues	8132

h. Money broking	81339**
i. Asset management, such as cash or portfolio management, all forms of collective investment management, pension fund management, custodial depository and trust services	8119** +81323*
j. Settlement and clearing services for financial assets, incl. securities, derivative products, and other negotiable instruments	81339** or 81319**
k. Advisory and other auxiliary financial services on all the activities listed in Article 1B of MTN.TNC/W/50, incl. credit portfolio research and advice, advice on acquisitions and on corporate restructuring and strategy	8131 or 8133
l. Provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software by providers of other financial services	8131
C. <u>Other</u>	
8. <u>HEALTH RELATED AND SOCIAL SERVICES</u> (other than those listed under 1.A.h-j))	
A. <u>Hospital services</u>	9311
B. <u>Other Human Health Services</u>	9319 (other than 93191)
C. <u>Social Services</u>	933
D. <u>Other</u>	
9. <u>TOURISM AND TRAVEL RELATED SERVICES</u>	
A. <u>Hotels and restaurants</u> (incl. catering)	641-643
B. <u>Travel agencies and tour operators services</u>	7471
C. <u>Tourist guide services</u>	7472
D. <u>Other</u>	
10. <u>RECREATIONAL, CULTURAL AND SPORTING SERVICES</u> (other than audiovisual services)	
A. Entertainment services (including theatre, live bands and circus services)	9619

B. <u>News agency services</u>	962
C. <u>Libraries, archives, museums and other cultural services</u>	963
D. <u>Sporting and other recreational services</u>	964
E. <u>Other</u>	

11. TRANSPORT SERVICES

A. <u>Maritime Transport Services</u>	
a. Passenger transportation	7211
b. Freight transportation	7212
c. Rental of vessels with crew	7213
d. Maintenance and repair of vessels	8868**
e. Pushing and towing services	7214
f. Supporting services for maritime transport	745**
B. <u>Internal Waterways Transport</u>	
a. Passenger transportation	7211
b. Freight transportation	7212
c. Rental of vessels with crew	7213
d. Maintenance and repair of vessels	8868**
e. Pushing and towing services	7214
f. Supporting services for internal transport	745**
C. <u>Air Transport Services</u>	
a. Passenger transportation	731
b. Freight transportation	732
c. Rental of aircraft with crew	734
d. Maintenance and repair of aircraft	8868**
e. Supporting services for air transport	746
D. <u>Space Transport</u>	733
E. <u>Rail Transport Services</u>	
a. Passenger transportation	7111
b. Freight transportation	7112
c. Pushing and towing services	7113
d. Maintenance and repair of rail transport equipment	8868**
e. Supporting services for rail transport equipment	743
F. <u>Road Transport Services</u>	
a. Passenger transportation	7121+7122
b. Freight transportation	7123
c. Rental of commercial vehicles with operators	7124
d. Maintenance and repair of road transport equipment	6112+8867
e. Supporting services for road transport equipment	744

G. Pipeline Transport

a. Transportation of fuels	7131
b. Transportation of other goods	7139

H. Services auxiliary to all modes of transport

a. Cargo-handling services	741
b. Storage and warehouse services	742
c. Freight transport agency services	748
d. Other	749

I. Other Transport Services**12. OTHER SERVICES NOT INCLUDED ELSEWHERE**

95+97+98+99

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ.

คำนิยามตามที่กำหนดใน Central Product Classification (CPC) เฉพาะบริการ
ประเภทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการตามที่กำหนดใน ปว.281

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

311

Exclusion: Retailing services of fuel oil for other purposes are classified in subclass 63297 (Retail sales of fuel oil, bottled gas, coal and wood).

DIVISION 62 COMMISSION AGENTS' AND WHOLESALE TRADE SERVICES, EXCEPT OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES

621 Commission agents' services

6211 Commission agents' services

62111 Sales on a fee or contract basis of agricultural raw materials and live animals

Wholesaling services by commission agents, commodity brokers, auctioneers and other wholesalers who trade on behalf of others, of agricultural raw materials and live animals. (Goods classified in CPC 01-03, 291.)

62112 Sales on a fee or contract basis of food products, beverages and tobacco

Wholesaling services by commission agents, commodity brokers, auctioneers and other wholesalers who trade on behalf of others, of food products, beverages and tobacco. (Goods classified in CPC 01, 029, 04, 21-25.)

62113 Sales on a fee or contract basis of fuels, metals, ores, timber, building materials and industrial and technical chemicals

Wholesaling services by commission agents, commodity brokers, auctioneers and other wholesalers who trade on behalf of others, of fuels, metals, ores, timber, building materials (e.g. paints and varnishes, bituminous construction materials, ceramic articles used in construction, construction materials of glass) and industrial and technical chemicals (basic industrial chemicals, plastic materials, man-made fibres except glass, fertilizers etc.) (Goods classified in CPC 03, 1, 31, 33, 34, 351, 354, 36, 37, 387, 41, 421.)

62114 Sales on a fee or contract basis of machinery, industrial equipment and vehicles other than motor vehicles, bicycles and motorcycles

Wholesaling services by commission agents, commodity brokers, auctioneers and other wholesalers who trade on behalf of others, of machinery, industrial equipment and vehicles other than motor vehicles, bicycles and motorcycles. (Goods classified in CPC 327, 43-49.)

62115 Sales on a fee or contract basis of furniture, household goods, hardware and ironmongery

Wholesaling services by commission agents, commodity brokers, auctioneers and other wholesalers who trade on behalf of others, of furniture, household goods (household home furnishings and housewares), hardware (cutlery and general hardware) and ironmongery and domestic electrical appliances. (Goods classified in CPC 3533, 381, 42, 448, 465.)

62116 Sales on a fee or contract basis of textiles, clothing and footwear

Wholesaling services by commission agents, commodity brokers, auctioneers and other wholesalers who trade on behalf of others, of textiles, clothing and footwear. (Goods classified in CPC 26-28, 293-296.)

62117 Sales on a fee or contract basis of pharmaceutical and medical goods and cosmetics

Wholesaling services by commission agents, commodity brokers, auctioneers and other wholesalers who trade on behalf of others, of pharmaceutical and medical goods and cosmetics. (Goods classified in CPC 352, 353, 481.)

62118 Sales on a fee or contract basis of goods n.e.c.

Wholesaling services by commission agents, commodity brokers, auctioneers and other wholesalers who trade on behalf of others, of goods not elsewhere classified (e.g. waste materials, paper and paper products, amusement and sporting goods, photographic equipment, musical instruments, jewellery and watches). (Goods classified in CPC 292, 321-326, 382-386, 389, 39, 48.)

622 Wholesale trade services

6221 Wholesale trade services of agricultural raw materials and live animals

62211 Wholesale trade services of grain, oilseeds and oleaginous fruits, seeds and animal feed

Specialized wholesaling services of grain, oilseeds and oleaginous fruits, seeds and animal feed. (Goods classified in CPC 011, 014, 015, 019, 218, 233.)

62212 Wholesale trade services of flowers and plants

Specialized wholesaling services of flowers and plants. (Goods classified in CPC 015.)

6330 Repair services of personal and household goods

63301 Footwear and leather goods repair services

Specialized repair services of footwear of any material, of luggage, handbags and other articles of leather. (Goods classified in CPC 292-296.)

63302 Repair services of electrical household appliances

Specialized repair services of electrical household appliances, e.g. refrigerators and freezers, dishwashing machines, washing and drying machines of the household type, domestic electrical cooking and heating equipment, vacuum cleaners, and other small domestic appliances. (Goods classified in CPC 448.)

63303 Watches, clocks, and jewellery repair services

Specialized repair services of watches, clocks and jewellery. (Goods classified in CPC 163, 484.)

63304 Garment and household textile repair services

Specialized repair services of garment and other household textile articles. (Goods classified in CPC 26-28.)

63309 Personal and household goods repair services n.e.c.

Specialized repair services of household articles and equipment, not elsewhere classified, e.g. household furniture, radio and television equipment, articles for lighting and other personal and household goods. (Goods classified in CPC 314-319, 3226, 3719, 372, 3811, 3813-3816, 383, 429, 465, 47.)

DIVISION 64 HOTEL AND RESTAURANT SERVICES

641 Hotel and other lodging services

Lodging accommodations provided to transients.

Exclusions: Food and beverage serving services are classified in group 642 and 643, respectively. Residential lodging services are classified in division 82 (Real estate services).

6411 64110 Hotel lodging services

Lodging and related services typically provided by hotels. Related services comprise services normally furnished with and included in the lodging price and include room service, desk service, mail service and bellboy service.

Hotels also generally make available other services such as parking, food, beverages, entertainment, swimming pools, banquet, convention and meeting facilities. Resort hotels may provide extensive recreational facilities. These various services are included here, if provided as a part of the price of lodging. If they are priced separately, they are classified according to the service provided.

The services rendered by hotels are generally more complete than those offered by motels and other lodging places.

6412 64120 Motel lodging services

Lodging and related services typically provided by motels, including all services normally included in the price of lodging. Motels are typically located along highways or thoroughfares and cater specifically to the needs of people travelling by car. Parking is thus generally included. The services rendered are generally less complete than full hotel service.

6419 Other lodging services

64191 Children's holiday camp services

Lodging and related services provided by children's holiday camps. Included are all other services provided by such camps in connection with the provision of lodging.

64192 Holiday centre and holiday home services

Lodging and related services provided by adult or family holiday camps, vacation bungalows and similar holiday homes. Included are all other services provided by such establishments in connection with the provision of lodging.

64193 Letting services of furnished accommodation

Lodging and related services provided by rooming houses, boarding houses, cabins, private apartments and homes and similar lodging facilities. Most of these units provide only lodging, although some may include food serving services.

Exclusions: Hotel and motel lodging services are classified in subclass 64110 and 64120, respectively.

64194 Youth hostel and mountain shelter services

Lodging and related services provided by school dormitories, residence halls, youth hostels, mountain shelters and similar facilities. These services are distinguished from full hotel service by the lesser extent of service provided and by the specific group of the population to whom such services are rendered.

64195 Camping and caravaning site services

Lodging and related services provided by trailer and recreational vehicle parks, campsites and similar facilities. Such services include provision of the site only or of the site and the tent or trailer situated thereon.

Exclusions: Rental services of residential mobile home sites are classified in subclass 82101 (Renting or leasing services involving own or leased residential property).

Rental services of caravans and trailers for use off-site are classified in subclass 83105 (Leasing or rental services concerning other land transport equipment without operator).

64196 Sleeping car services and sleeping services in other transport media

Sleeping-car services and similar services in other transport media, e.g. aboard ferry boats.

64199 Other lodging services n.e.c.

Lodging and related services of a type not elsewhere classified.

642 Food serving services

6421 64210 Meal serving services with full restaurant service

Food preparation and serving services and related beverage serving services furnished by restaurants, cafes and similar eating facilities providing full service consisting of waiter service to individual customers seated at tables. (including counters or booths), with or without entertainment. Included are such services provided by restaurants, bars, nightclubs and similar facilities, operated in hotel or other lodging places or in transport facilities, e.g. in trains or aboard ships.

Exclusion: Serving services of beverages without prepared food are classified in subclass 64310, if without entertainment, and in 64320, if with entertainment.

6422 64220 Meal serving services in self-service facilities

Food preparation and serving services and related beverage serving services furnished by eating facilities that provide a range of pre-cooked foods from which the customer makes individual selections and is billed accordingly. These facilities provide seating but no individual waiter service; they are often known as cafeterias.

6423 64230 Caterer services, providing meals to outside

Food preparation and serving services provided by caterers to groups, on the premises or elsewhere. Included are related beverage serving services.

6429 64290 Other food serving services

Other food preparation and serving services and related beverage services furnished, e.g. by refreshment stands.

643 Beverage serving services for consumption on the premises

6431 64310 Beverage serving services without entertainment

Beverage serving services, mostly alcoholic beverages, delivered by bars and similar facilities, without entertainment. Included are such services provided by bars operated in hotels or other lodging places or in transport facilities, e.g. in trains or aboard ships.

Exclusion: Serving services for food and beverages are classified in subclass 64210 (Meal serving services with full restaurant service).

6432 64320 Beverage serving services with entertainment

Beverage serving services, mostly alcoholic beverages, delivered by bars, nightclubs and similar facilities, with entertainment.

Exclusion: Serving services for food and related beverages are classified in subclass 64210 (Meal serving services with full restaurant service).

363

Lifeboat services, marine fireboat services and other marine search and rescue services are classified in subclass 91260 (Police and fire protection services) and 91290 (Other public order and safety affairs related services).

7459 74590 Other supporting services for water transport

Cleaning, disinfecting, fumigating, vermin control and similar services on board docked or anchored vessels, on a fee or contract basis, water transport supporting services directly connected with vessel operations not elsewhere classified, and not directly connected with vessel operations, such as icebreaking, vessel registration, vessel laying-up and storage services, etc.

Exclusions: Lifeboat services, marine fireboat services and other marine search and rescue services are classified in subclass 91260 (Police and fire protection services) and 91290 (Other public order and safety affairs related services).

746 Supporting services for air transport

7461 74610 Airport operation services (excl. cargo handling)

Passenger air terminal services and ground services on air fields, including runway operating services, on a fee or contract basis.

Exclusions: Air terminal cargo-handling services are classified in subclass 74110 (Container handling services), if for containerized freight, and in 74190 (Other cargo handling services), if for non-containerized freight or for passenger baggage.

7462 74620 Air traffic control services

Flight control tower operation services, including approach, landing and take-off control services. Also included are services provided by airport located radar stations.

7469 74690 Other supporting services for air transport

Aircraft cleaning and disinfecting services, firefighting and fire-prevention services, and hangar services, on a fee or contract basis. Aircraft towing services are also included.

Exclusion: Air-sea rescue services are classified in subclass 91290 (Other public order and safety affairs related services).

747 Travel agency, tour operator and tourist guide services

7471 74710 Travel agency and tour operator services

Services rendered for passenger travel by travel agencies tour operators, and similar services; travel information, advice and planning services; services related to arrangement of tours, accommodation, passenger and baggage transportation; ticket issuance services. These services are provided on a fee or contract basis.

7472 74720 Tourist guide services

Tourist guide services by tourist guide agencies and own-account tourist guides.

Exclusions: Services by own-account hunting guides are included in subclass 96419 (Other sporting services).

Personal escort services are included in subclass 97090 (Other services n.e.c.).

7480 74800 Freight transport agency services

Freight brokerage services, freight forwarding services (primarily transport organization or arrangement services on behalf of the shipper or consignee), ship and aircraft space brokerage services, and freight consolidation and break-bulk services.

7490 74900 Other supporting and auxiliary transport services

Freight brokerage services; bill auditing and freight rate information services; transportation document preparation services; packing and crating and unpacking and de-crating services; freight inspection, weighing and sampling services; and freight receiving and acceptance services (including local pick-up and delivery).

DIVISION 75 POST AND TELECOMMUNICATIONS SERVICES

751 Postal and courier services

7511 Postal services

75111 Postal services related to letters

Services consisting of pick-up, transport and delivery services of letters, newspapers, journals, periodicals, brochures, leaflets and similar printed matters, whether for domestic or foreign destinations, as rendered by the national postal administration.

75112 Postal services related to parcels

Services consisting of pick-up, transport and delivery services of parcels and packages, whether for domestic or foreign destinations, as rendered by the national postal administration.

75113 Post office counter services

Services rendered at post office counters, e.g. sales of postage stamps, handling of certified or registered letters and packets, and other post office counter services.

8132 Services related to securities markets

Services related to the transaction of business on securities markets, but not their administration.

81321 Securities broking services

Services of intermediaries between two or more parties engaged in buying and selling securities.

81322 Securities issue and registration services

Administrative services related to the issue and registration of securities, e.g. provided in issuing stocks or bonds.

81323 Portfolio management services

Portfolio management services on behalf of clients including decisions about the content of the portfolios.

Exclusion: Advisory services on personal financial planning not involving decision-making on behalf of clients are classified in subclass 81332 (Financial consultancy services).

81329 Other services related to securities markets

Information services on stock quotations and information dissemination services through documents or electronic means. Other services related to securities markets, not elsewhere classified.

8133 Other services auxiliary to financial intermediation

81331 Loan broking services

Services of intermediaries between two or more parties engaged in offering and accepting loans.

81332 Financial consultancy services

Financial advisory services provided by financial advisers, mortgage advisers, bureaux de change, etc. to customers on financial matters, e.g. on Stock Exchange investment and personal financial planning.

Exclusions: Portfolio management services are classified in subclass 81323.

Advisory services on insurance and pension matters are classified in subclass 81402 (Insurance and pension consultancy services).

Advisory services on taxation matters are classified in class 8630 (Taxation services).

Financial management consulting services (except business tax) are classified in subclass 86502.

81333 Foreign exchange services

Foreign currency exchange services provided by bureaux de change, etc.

81334 Coin and currency packing services

Coin and currency packing services for transport from the mint and between financial intermediaries and for subsequent circulation.

Exclusion: Coin packing services subordinated to retail sales of coins are classified in subclass 63292 (Retail sales of watches, clocks and jewellery).

81339 Other services auxiliary to financial intermediation n.e.c.

Other services auxiliary to financial intermediation, not elsewhere classified, e.g. services related to the implementation of monetary policy.

114 8140 Services auxiliary to insurance and pension funding

Services closely related to management of insurance and pension funding.

81401 Insurance broking and agency services

Services of intermediaries between insurance companies and their clients.

81402 Insurance and pension consultancy services

Advisory services to businesses or persons on commercial or personal insurance coverage, with or without a profit element, including such services on pension (annuity) matters.

81403 Average and loss adjustment services

("Average" is used in marine insurance to cover partial loss of ship or cargo.) Evaluation and adjustment services of insurance claims.

81404 Actuarial services

Services consisting in calculation of insurance risks and premiums.

81405 Salvage administration services

Salvage administration services other than marine salvage administration services.

81409 Other services auxiliary to insurance and pension funding

Regulatory and monitoring services of insurance indemnities.

Exclusion: Pension fund management services are classified in subclass 81212 (Pension and annuity services).

853 Interdisciplinary research and experimental development services

8530 85300 Interdisciplinary research and experimental development services

Interdisciplinary research and experimental development services on interdisciplinary sciences, including research and experimental development services on environmental sciences, educational engineering, human geography, etc.

DIVISION 86 LEGAL, ACCOUNTING, AUDITING AND BOOKKEEPING SERVICES; TAXATION SERVICES; MARKET RESEARCH AND PUBLIC OPINION POLLING SERVICES; MANAGEMENT AND CONSULTING SERVICES; ARCHITECTURAL, ENGINEERING AND OTHER TECHNICAL SERVICES

861 Legal services

8611 Legal advisory and representation services in the different fields of law

86111 Legal advisory and representation services concerning criminal law

Legal advisory and representation services during the litigation process, and drafting services of legal documentation in relation to criminal law. Generally, this implies the defence of a client in front of a judicial body in a case of criminal offence. However, it can also consist of acting as a prosecutor in a case of criminal offence when private legal practitioners are hired on a fee basis by the government. Included are both the pleading of a case in court and out-of-court legal work. The latter comprises research and other work for the preparation of a criminal case (e.g. researching legal documentation, interviewing witnesses, reviewing police and other reports), and the execution of post-litigation work, in relation to criminal law.

86119 Legal advisory and representation services in judicial procedure concerning other fields of law

Legal advisory and representation services during the litigation process, and drafting services of legal documentation in relation to other than criminal law. Representation services generally consist of either acting as a prosecutor on behalf of the client, or defending the client from a prosecution. Included are both the pleading of a case in court, and out-of-court legal work. The latter comprises research and other work for the preparation of a case (e.g. researching legal documentation, interviewing witnesses, reviewing police and other reports), and the execution of post-litigation work, in relation to law other than criminal law.

8612 86120 Legal advisory and representation services in statutory procedures of quasi-judicial tribunals, boards, etc.

Legal advisory and representation services during the litigation process, and drafting services of legal documentation in relation to statutory procedures. Generally, this implies the representation of a client in front of a statutory body (e.g. an administrative tribunal). Included are both the pleading of a case in front of authorized bodies other than judicial courts, and the related legal work. The latter

300
comprises research and other work for the preparation of a non-judicial case (e.g. researching legal documentation, interviewing witnesses, reviewing reports), and the execution of post-litigation work.

8613 86130 Legal documentation and certification services

Preparation, drawing up and certification services of legal documents. The services generally comprise the provision of a number of related legal services including the provision of advice and the execution of various tasks necessary for the drawing up or certification of documents. Included are the drawing up of wills, marriage contracts, commercial contracts, business charters, etc.

8619 86190 Other legal advisory and information services

Advisory services to clients related to their legal rights and obligations and providing information on legal matters not elsewhere classified. Services such as escrow services and estate settlement services are included.

862 Accounting, auditing and bookkeeping services

8621 Accounting and auditing services

86211 Financial auditing services

Examination services of the accounting records and other supporting evidence of an organization for the purpose of expressing an opinion as to whether financial statements of the organization present fairly its position as at a given date and the results of its operations for the period ended on that date in accordance with generally accepted accounting principles.

86212 Accounting review services

Reviewing services of annual and interim financial statements and other accounting information. The scope of a review is less than that of an audit and therefore the level of assurance provided is lower.

86213 Compilation of financial statements services

Compilation services of financial statements from information provided by the client. No assurances regarding the accuracy of the resulting statements are provided. Preparation services of business tax returns when provided as a bundle with the preparation of financial statements for a single fee, are classified here.

Exclusion: Business tax preparation services, when provided as separate services, are classified in subclass 86302 (Business tax preparation and review services).

86219 Other accounting services

Other accounting services such as attestations, valuations, preparation services of pro forma statements, etc.

8622 86220 Bookkeeping services, except tax returns

Bookkeeping services consisting in classifying and recording business transactions in terms of money or some unit of measurement in the books of account.

Exclusion: Bookkeeping services related to tax returns are classified in subclass 86302 (Business tax preparation and review services).

863 8630 Taxation services

86301 Business tax planning and consulting services

Advisory services to enterprises on how to arrange their affairs, with a view to minimizing the impact of income taxation on their profits by taking advantage of all allowances and benefits that the law provides.

Exclusion: Similar advisory services but including preparation or review services of various returns and reports for the client are classified in subclass 86302 (Business tax preparation and review services).

86302 Business tax preparation and review services

Services consisting in preparing or reviewing, for enterprises, various returns and reports required for compliance with the income tax laws and regulations and defending them if contested by the tax authorities. This may also include tax planning and control.

Exclusion: Advisory services on tax planning not including preparation or review services of returns and reports are classified in subclass 86301 (Business tax planning and consulting services).

86303 Individual tax preparation and planning services

Services consisting in advising individuals on the means to minimize the impact of income tax on their revenues by taking advantage of all allowances and benefits that the law provides and/or preparing the returns and reports required for compliance with tax laws and regulations.

86309 Other tax related services

Services consisting in assisting enterprises in tax planning and control other than income tax and preparing all documentation required by law.

866 8660 Services related to management consulting

86601 Project management services other than for construction

Coordination and supervision services of resources in preparing, running and completing a project on behalf of the client. Project management services can involve budgeting, accounting and cost control, procurement, planning of timescales and other operating conditions, coordination of subcontractors' work, inspection and quality control, etc. These services consist only of management services; operating staff services are excluded.

Exclusions: Construction project management services are classified in class 8671 (Architectural services), 8672 (Engineering services) and, for turnkey projects, 8673 (Integrated engineering services).

86602 Arbitration and conciliation services

Assistance services through arbitration or mediation for the settlement of a dispute between labour and management, between businesses or between individuals.

Exclusions: Representation services on behalf of one of the parties in the dispute and consulting services in the field of labour relations are classified in subclass 86190 (Other legal advisory and information services), 95110 (Services furnished by business and employers organizations) and 95200 (Services furnished by trade unions), respectively.

86609 Other management services n.e.c.

Management services, not elsewhere classified.

867 Architectural, engineering and other technical services

8671 Architectural services

86711 Advisory and pre-design architectural services

Assistance, advisory and recommendation services concerning architectural and related matters. Included here are services as undertaking preliminary studies addressing issues such as site philosophy, intent of development, climatic and environmental concerns, occupancy requirements, cost constraints, site selection analysis, design and construction scheduling and any other issues affecting the nature of the design and construction of a project. The provision of these services is not necessarily related to a new construction project. For example, it may consist of advice concerning the means of carrying out maintenance, renovation, restoration or recycling of buildings, or appraisals of the value and quality of buildings or of advice on any other architectural matter.

86712 Architectural design services

Architectural design services for buildings and other structures. Design services may consist of one or a combination of the following: schematic design services, which consist of determining, with the client, the essential character of the project, defining intent, space requirements, budget limitations and time scheduling; and of preparing sketches including floor plans, site plans and exterior views; design development services, which consist of a more precise illustration of the design concept in terms of siting plan, form, material to be used, structural, mechanical and electrical systems and probable construction costs; final design services, which consist of drawings and written specifications sufficiently detailed for tender submission and construction, and of expert advice to the client at the time of calling for and accepting tenders.

86713 Contract administration services

Advisory and technical assistance services to the client during the construction phase to ensure that the structure is being erected in conformity with the final drawings and specifications. This involves services provided both in offices and the field, such as construction inspection, preparation of progress reports, issuance of certificates for payments to the contractor, guidance to the client and the contractor in the interpretation of contract documents and any other advice on technical questions that may develop during construction.

86714 Combined architectural design and contract administration services

Combinations of architectural services utilized on most projects including schematic design, design development, final design and contract administration services. This may include post construction services which consist of the assessment of deficiencies in construction and instructions regarding corrective measures to be taken during the 12-month period following the completion of the construction.

86719 Other architectural services

All other services requiring the expertise of architects, such as the preparation of promotional material and presentations, preparation of as-built drawings, constant site representation during the construction phase, provision of operating manuals, etc.

8672 Engineering services

86721 Advisory and consultative engineering services

Assistance, advisory and recommendation services concerning engineering matters. Included here are the undertaking of preparatory technical feasibility studies and project impact studies. Examples are: study of the impact of topography and geology on the design, construction and cost of a road, pipeline or other transportation infrastructure; study of the quality or suitability of materials intended for use in a construction project and the impact on design, construction and cost of

specifications; construction scheduling inspection and acceptance of work as well as technical services, such as the selection and training of personnel, the provision of operations and maintenance manuals, start-up assistance and any other engineering services that form part of an integrated bundle of services for a turnkey project.

86739 Integrated engineering services for other turnkey projects

Fully integrated engineering services for other construction works. Services included here are planning and pre-investment studies, preliminary and final design, cost estimates, construction scheduling, inspection and acceptance of contracts as well as technical services, such as the selection and training of personnel and the provision of operation and maintenance manuals and any other engineering services provided to the client that form part of an integrated bundle of services for a turnkey project.

8674 Urban planning and landscape architectural services

86741 Urban planning services

Development services of programme regarding land use, site selection, control and utilization, road systems and servicing of land with a view to creating and maintaining systematic, coordinated urban development.

86742 Landscape architectural services

Plan and design services for the aesthetic landscaping of parks, commercial and residential land, etc. This implies preparing site plans, working drawings, specifications and cost estimates for land development, showing ground contours, vegetation to be planted, and facilities such as walks, fences and parking areas. Also included are inspection services of the work during construction.

8675 Related scientific and technical consulting services

86751 Geological, geophysical and other scientific prospecting services

Geological, geophysical, geochemical and other scientific consulting services as they relate to the location of mineral deposits, oil and gas and groundwater by studying the properties of the earth and rock formations and structures. Included here are the services of analysing the results of subsurface surveys, the study of earth sample and core, and assistance and advice in developing and extracting mineral resources.

86752 Subsurface surveying services

Gathering services of information on subsurface earth formations by different methods, including seismographic, gravimetric, magnetometric and other subsurface surveying methods.

86769 Other technical testing and analysis services

All other technical testing and analysis services not elsewhere classified.

DIVISION 87 BUSINESS SERVICES N.E.C.

871 Advertising services

8711 87110 Sale or leasing services of advertising space or time

Services provided in soliciting advertising space or time for newspapers, other periodicals, and television stations.

8712 87120 Planning, creating and placement services of advertising

Planning, creating and placement services of advertisements to be displayed through the advertising media.

8719 87190 Other advertising services

Other advertising services not elsewhere classified, including outdoor and aerial advertising services and delivery services of samples and other advertising material.

872 8720 Placement and supply services of personnel

87201 Executive search services

Services consisting in the search for, selection and referral of executive personnel for employment by others. Included in this category are services provided by senior administrators and managers whose functions generally include planning, organizing, directing and controlling activities of private or public sector businesses through subordinate administrators. The services may be supplied to the potential employer or to the prospective employee and may involve the formulation of job descriptions, the screening and testing of applicants, the investigation of references, and other research.

87202 Placement services of office support personnel and other workers

Services consisting in selecting, referring and placing applicants in employment by others on a permanent or temporary basis, except executive search services. The services may be supplied to the potential employer or to the prospective employee and may involve the formulation of job descriptions, the screening and testing of applicants, the investigation of references, etc. Included are the placement of secretaries, clerks, receptionists, book-keepers, data entry operators, typists, word-processor operators, nurses, models, maids, ship crews, etc.

87400 Other building cleaning services

Building cleaning services not elsewhere classified. Included are furnace and chimney cleaning.

Exclusions: Building exterior cleaning services are classified in subclass 51790 (Other building completion and finishing work).

Lawn maintenance services are classified in subclass 88110 (Services incidental to agriculture).

875 8750 Photographic services

87501 Portrait photography services

Services consisting in photographing persons or other subjects in studios or other locations such as clients' offices or homes. The pictures must represent as faithfully as possible the subject's physical features and personality. Generally included with these services is the development and printing of such pictures according to customer specifications. Included are passport or identification photographs, infant and child portraits, family or military portraits, studio fashion photos, and corporate pictures.

87502 Advertising and related photography services

Services consisting in photographing merchandise, industrial products, fashion clothes and other apparel, machinery, buildings, persons and other subjects for use in public relations, advertising displays or literature, such as annual reports, product brochures, newspaper advertisements, catalogues or food and beverage layouts. Generally included with these services is the development and printing of such pictures according to customer specifications.

87503 Action photography services

Services consisting in photographing live events, such as weddings, graduations, conventions, receptions, fashion shows, sports and news events, and any other events of current interest. Generally included with these services is the development and printing of such pictures according to customer specifications.

87504 Specialty photography services

Services consisting in photographing persons, objects or scenery using special apparatus and techniques. Generally these services also include the development and printing of such pictures. Examples of such services are aerial photography, underwater photography, medical and biological photography, and photomicrography.

87505 Photography processing services

Services consisting primarily in the development of negatives and the printing of pictures for others according to customer specifications. These services may include enlargement of negatives or slides, black and white processing, colour printing, slide and negative duplicates, reprints, etc. Also included are preparation services of photographic slides.

87506 Motion picture processing services not related to the motion picture and television industries

Services consisting in the development of motion picture films of both amateur photographers and commercial clients.

Exclusion: Processing services of motion pictures in connection with the motion picture and television industries are classified in subclass 96112 (Motion picture or video tape production services).

87507 Restoration, copying and retouching services of photography

Services consisting of old photograph restoration, copying from a picture, retouching, and other special photographic effects.

87509 Other photographic services

Photographic services not elsewhere classified.

876 8760 87600 Packaging services

Services consisting in packaging goods for others on a fee or contract basis, such as food products, pharmaceuticals, household cleaners, toilet preparations and hardware using a variety of automated or manual packaging techniques including blister forming and packaging, shrink or skin wrapping, form filling and sealing, pouch filling, bottling and aerosol packaging. Parcel packing and gift wrapping are also included. This service may also include the labelling or imprinting of the package.

Exclusions: If the services provided consist solely of printing information on packaging materials, it is classified in the appropriate subclass of group 325 or 326, i.e. printed matter or articles of paper or paperboard.

Packing and crating services incidental to transport are classified in division 74 (Supporting and auxiliary transport services).

Package design services are classified in subclass 87907 (Specialty design services).

If the packaging services also include processing of client owned materials into a different product (e.g. mixing water and concentrate to produce soft drinks, cooking fish prior to canning, blending creams and colouring materials into cosmetics), it is classified in the appropriate subclass of group 884 or 885 (Services incidental to manufacturing).

879 8790 Other business services

87901 Credit reporting services

Services consisting in the reporting of credit ratings of persons and businesses. This involves the evaluation of the financial status and credit experience of prospective customers, loan applicants, etc.

87902 Collection agency services

Services consisting in the collection on a fee or contract basis of accounts, cheques, contracts or notes, and remittance of the money to the client. Included are both the collection of regular accounts (e.g. utility bills) and the recovery of delinquent accounts. Also included is the outright purchase of delinquent accounts and debts and subsequent recovery.

87903 Telephone answering services

Services consisting in the provision of telephone answering services. Included are telephone call forwarding services (excluding paging services), and telephone wake-up services.

87904 Duplicating services

Services consisting in the provision of duplicating services. Included are blue printing, photocopying, mimeographing, photostating, and other duplication services other than printing.

87905 Translation and interpretation services

Services consisting in the provision of translation and interpretation services. Translation services generally relate to the rewriting of texts from one language to another; while interpretation services are generally concerned with stating orally in one language what has been stated orally in another language.

87906 Mailing list compilation and mailing services

Services consisting in compiling and selling the use of lists of names and addresses from telephone directories and other sources, or in sending materials (e.g. advertising material, information material) by envelope addressing, stuffing, sealing, metering and mailing.

87907 Specialty design services

Services consisting in creating designs and preparing patterns for a variety of products by harmonizing aesthetic considerations with technical and other requirements. Included in this category are furniture designs, interior designs and decorations and aesthetic designs for various other consumer products. Design services for industrial products are classified in subclass 86726 (Engineering design services n.e.c.).

Exclusion: Graphic design services are classified in group 871 (Advertising services).

87909 Other business services n.e.c.

Services generally provided to businesses, not elsewhere classified. Included here are business brokerage services, appraisal services other than for real estate, secretarial services, demonstration and exhibition services, etc.

DIVISION 88 AGRICULTURAL, MINING AND MANUFACTURING SERVICES

Services rendered on a fee or contract basis by units mainly engaged in the production of transportable goods, and services typically related to the production of such goods.

A great number and a wide variety of services are classified here which may be classified according to broad industry categories into:

Services incidental to agriculture, hunting, forestry and fishing: services rendered on a fee or contract basis, mostly performed at the site where the agricultural production is done, e.g. services providing agricultural machinery with drivers and crew; harvesting and related services; services of farm labour contractors; animal boarding, care and breeding services; services to promote propagation, growth and output of animals; services to promote commercial hunting and trapping; timber evaluation, firefighting, forest management including forest damage assessment services; logging related services; services related to fishery and operational services of fish hatcheries or fish farms.

Services incidental to mining: services rendered on a fee or contract basis to oil and gas fields, e.g. drilling services, derrick building, repair and dismantling services, oil and gas well casings cementing services.

Exclusion: Mineral prospecting services, oil and gas field exploration and geophysical (e.g. seismic) and geological surveying services are classified in class 8675 (Engineering related scientific and technical consulting services).

Services incidental to manufacturing: these include manufacturing on a fee or contract basis, i.e. manufacturing services rendered to others where the raw materials processed, treated or finished are not owned by the manufacturer. Assembly, installation other than construction work, fitting of articles, maintenance and repair services are also classified here.

The following are examples of manufacturing services:

services rendered on a fee or contract basis related to processing and preserving of meat, fish, fruit, vegetables, dairy products and bakery products;

services rendered on a fee or contract basis related to finishing of textiles and manufacture of made-up textile articles (incl. services concerning some entrepreneurial functions, e.g. designing and preparing samples); services related to tanning and dressing of leather and to manufacture of leather and footwear;

962 News agency services

9621 News agency services to newspapers and periodicals

96211 Printed news supply services

Gathering, investigating and supply services of news in the form of manuscripts to printed media businesses such as for newspapers, periodicals and books.

96212 Picture supply services

Supply services of news pictures to printed media businesses, such as newspapers, periodicals and books.

9622 96220 News-reporting agency services to radio stations

Gathering, investigating and supply services of news to radio stations in news reports or in on-the-spot broadcasts from actual spots of news source.

9623 News agency services to television stations

96231 News-reporting agency services to television stations

Gathering or investigating news to supply them in news manuscripts, or news photos/images to television stations.

96232 Live-coverage reporting agency services to television stations

Live-coverage reporting agency services of news photos/images by relay telecasting from actual spots of news source to television stations.

9629 96290 Other news agency services

Supplying services of news manuscripts, news photos/images to other mass-media businesses, such as motion picture companies.

963 Library, archive, museum and other cultural services

9631 Library and archive services

96311 Library services

Services of libraries of all kinds. Documentation services, i.e. collection, cataloguing, whether manually or computer-aided; and retrieval services of documents. The services may be provided to the general public or to a special clientele, such as students, scientists, employers, members, etc.

96419 Other sporting services

Services related to sporting events, such as judges, time keepers, etc. and services provided by sport and game schools and other sporting services, not elsewhere classified.

9649 Other recreational services

96491 Recreation park and beach services96492 Gambling and betting services96499 Other recreational services n.e.c.

DIVISION 97 OTHER SERVICES

970 Other services

9701 Washing, cleaning and dyeing services

97011 Laundry collection services

Laundry services involving the receipt or delivery of clothes without performing working or cleaning services.

97012 Textile and fur product cleaning services

Washing and other cleaning services, except dry cleaning, of apparel and other textile articles, including underwear, outerwear, curtains, table linens, bed linens and rugs. Such services may be performed on customer premises. They may also consist of the provision of coin-operated machines which are used by the customer. Also included are washing and rental of textile articles, such as diapers, linens and industrial work uniforms.

97013 Dry cleaning services

Dry cleaning services of apparel and other textile articles. Such services may consist of the provision of coin-operated machines which are used by the customer.

97014 Pressing services

Pressing services of apparel and other textile articles, including bed linens and table linens after the cleaning process.

97015 Dyeing and colouring services

Dyeing and colouring services of apparel and other textile articles.

Exclusion: Dyeing and colouring services of yarns and cloth are classified in class 8842 (Manufacture of textiles, wearing apparel and leather products on a fee or contract basis).

9702 Hairdressing and other beauty services

97021 Hairdressing and barbers' services

Hair-cutting and hairdressing services for males, females and children, including shaving and the care of beards.

97022 Cosmetic treatment, manicuring and pedicuring services

Face and beauty treatment, cosmetic treatment, manicure and pedicure services.

97029 Other beauty treatment services n.e.c.

Personal hygiene, body care, depilation, massage, excluding therapeutical massage, treatment with ultraviolet rays and infra-red rays, solarium and other hygienic services.

9703 97030 Funeral, cremation and undertaking services

Arrangement of a traditional funeral and cremation and funeral ceremony services. Maintenance services of cemeteries, care of graves, graveyards, carriage of corpses, cremation, disinterment services.

9709 97090 Other services n.e.c.

DIVISION 98 PRIVATE HOUSEHOLDS WITH EMPLOYED PERSONS

980 Private households with employed persons

9800 98000 Private households with employed persons

Services provided by private households in their capacity of employing all kinds of household personnel, such as maids, cooks, babysitters and tutors.

Exclusion: Independent units (including individuals) providing services to households are classified according to their principal activity.

DIVISION 99 SERVICES PROVIDED BY EXTRATERRITORIAL ORGANIZATIONS AND BODIES

990 Services provided by extraterritorial organizations and bodies

9900 99000 Services provided by extraterritorial organizations and bodies

Services provided by the United Nations, its specialized agencies, regional bodies, etc., the Organization of American States, the Council for Mutual Economic Assistance, the European Communities, the Organisation for Economic Cooperation and Development, the Organization of African Unity, the League of Arab States, the Customs Cooperation Council, the Organization of Oil Producing and Exporting Countries, and other international bodies or extraterritorial units.

ประวัติผู้เขียน

นางสาวประทีร อภิชาติสกุล เกิดที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จากนั้นเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2538 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2539

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย